

Projekt

z dnia 3 kwietnia 2019 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO**

z dnia 17 kwietnia 2019 r.

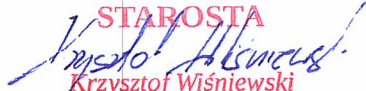
**przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie Powiatu Jeleniogórskiego za 2018 rok.**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511) oraz art.12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 59) Zarząd Powiatu Jeleniogórskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie Powiatu Jeleniogórskiego za 2018 rok.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA

Krzysztof Wiśniewski

RADCA PRAWNY

Dagmara Mazur

DYREKTOR

Tomasz Szczurowski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 13 i 14 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie bezpieczeństwa sanitarnego obywateli. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny zgodnie z art. 12 a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej składa roczną informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W JELENIEJ GÓRZE**

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
MIASTA JELENIEJ GÓRY I POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO
ZA 2018 ROK**

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Jeleniej Górze**

Ewa Czyżewska

Jelenia Góra, luty 2019 rok

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Spis treści

Spis treści	2
I. WSTĘP	3
II. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY ORAZ BIEŻĄCY NADZÓR SANITARNY NAD PLACÓWKAMI SŁUŻBY ZDROWIA	6
III. HIGIENA ŚRODOWISKA I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	16
IV. HIGIENA ZAKŁADÓW PRODUKCJI, OBROTU ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA	21
V. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA PRACY MIASTA I POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM CHOROÓB ZAWODOWYCH	33
VI. HIGIENA ZAKŁADÓW NAUCZANIA	37
VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	44
VIII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO ZDROWOTNA I PROMOCJI ZDROWIA	46
IX. PODSUMOWANIE	51
X. Wykaz obiektów nadzorowanych przez DPWIS we Wrocławiu, zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze	52
XI. Wykaz obiektów nadzorowanych w ramach I instancji przez DPWIS we Wrocławiu, zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze – w zakresie higieny radiacyjnej	54

*Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok*

I. WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna powołana została w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych oraz zapobiegania występowania chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze sprawuje nadzór nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, a także higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Realizacja ustawowych zadań, na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze, odbywa się poprzez sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych oraz działalności w zakresie promocji zdrowia, a także prowadzenie systematycznego monitoringu czynników środowiskowych.

W celu poprawy skuteczności przeciwdziałania i zwalczania negatywnych zjawisk określone są obszary działania wymagające wzmocnienia oraz podejmuje się szereg inicjatyw mających na celu identyfikację najpoważniejszych zjawisk, którym należy przeciwdziałać.

Populacja na nadzorowanym terenie w 2018 roku wynosiła ogółem **143 668**, z czego **79 686** to mieszkańcy miasta Jeleniej Góry, a **63 982** to ludność powiatu jeleniogórskiego (stan na 30.06.2018 r.).

W ramach prowadzonej działalności kontrolnej oraz zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem **3 248** kontroli w **4 315** obiektach pozostających pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w 2018 roku, z czego w zakresie:

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Wyszczególnienie	Liczba kontroli/wizytacji	Liczba obiektów stan na 31.12.2018 roku
Higieny komunalnej	735	1 364
Higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku	1 255	1 896
Higieny pracy, w tym: kontrola środków zastępczych	247	350
	2	-
Higieny dzieci i młodzieży	368	141
Epidemiologii	498	564
Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	102	-
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia	43	-
Razem	3 248	4 315

W prowadzonych postępowaniach administracyjnych wydano **1055** decyzji merytorycznych, **796** decyzji płatniczych, **156** postanowień oraz nałożono **50** mandatów, na ogólną kwotę **11 700,00 zł.**, z czego w zakresie:

Wyszczególnienie	Liczba decyzji			Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Nałożone mandaty	
	merytorycznych	płatniczych	wydatych w II instancji				ilość	kwota w zł
Higieny komunalnej	285	104	-	73	1	-	10	1 400,00
Higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku	607	429	-	1	1	-	40	10 300,00
Higieny pracy	132	104	-	1	-	-	-	-
Higieny dzieci i młodzieży	13	10	-	-	-	-	-	-
Epidemiologii	18	21	-	2	-	-	-	-
Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	-	128	-	79	-	-	-	-
Razem	1 055	796	-	156	2	-	50	11 700,00

Obiektywna ocena stanu sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego, uwzględniająca zagrożenia zarówno istniejące, jak również te mogące się pojawić, jest możliwa dzięki sprawnie działającemu laboratorium, które wykonuje badania w szerokim spektrum, dysponując wykwalifikowaną kadrą, odpowiednio przygotowaną infrastrukturą, którego kompetencje potwierdzone zostały certyfikatem Polskiego Centrum

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Akredytacyjnego.

W PSSE w Jeleniej Górze w 2018 roku przeprowadzono ogółem **5068** badań, wykonano **2956** oznaczeń chemicznych, **6593** oznaczenia fizyczne (w tym **3327** oznaczeń w zakresie higieny dzieci i młodzieży) oraz **7681** oznaczeń mikrobiologicznych.

W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody, środków spożywczych, zdrowia ludności i środowiska pracy w mieście Jeleniej Górze i w powiecie jeleniogórskim, przyjęto do badania w Oddziale Laboratoryjnym PSSE w Jeleniej Górze **3971** próbki, w tym:

- **374** próbki wody,
- **183** próbki środków spożywczych,
- **507** próbek w kierunku schorzeń jelitowych oraz
- dokonano **2907** pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy,

w których przeprowadzono **2895** badań, wykonano **1835** oznaczeń chemicznych, **2323** oznaczeń fizycznych, **3363** oznaczeń mikrobiologicznych oraz dokonano **105** ocen znakowania środków spożywczych.

Natomiast **192** próbki przekazano do badania w innych laboratoriach na terenie kraju, w tym:

- **74** próbki wody,
- **118** próbek środków spożywczych,

z których w laboratoriach zewnętrznych przeprowadzono **568** badań w ramach, których wykonano **406** oznaczeń chemicznych, **172** oznaczenia fizyczne, **100** oznaczeń mikrobiologicznych, a także dokonano **117** ocen znakowania środków spożywczych.

Ponadto należy wskazać, że w Oddziale Laboratoryjnym PSSE w Jeleniej Górze, w ramach zintegrowanego w województwie systemu badań, wykonywane są badania na rzecz innych powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych. W roku 2018 dla pozostałych PSSE przeprowadzono **2173** badań, **1121** oznaczeń chemicznych, **943** oznaczeń fizycznych oraz **4318** oznaczeń mikrobiologicznych.

Przedstawiona w dalszej części opracowania ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego opracowana została na podstawie okresowych analiz i monitoringu oraz sprawozdań statystycznych za 2018 rok.

W oparciu o posiadane informacje stwierdzam, że na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego zapewnione jest bezpieczeństwo sanitarne.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

II. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY ORAZ BIEŻĄCY NADZÓR SANITARNY NAD PLACÓWKAMI SŁUŻBY ZDROWIA

W 2018 roku w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze zarejestrowała 1152 jednostki chorobowe wykazane w sprawozdaniu MZ-56, w tym 117 podlegających opracowaniu, zgodnie z wytycznymi Państwowego Zakładu Higieny – Narodowy Instytut Zdrowia.

Ponadto opracowano 76 przypadków zachorowań nie wykazanych w sprawozdaniu MZ-56. Opracowano również 11 zachorowań na gruźlicę – osoby z kontaktu przekazano pod nadzór lekarski, a także 122 pokąsania przez zwierzęta nie podlegające szczepieniom przeciwko wściekliznie.

Zarejestrowano 16146 przypadków zachorowań na grypę i zachorowań grypopodobnych wykazanych w sprawozdaniu MZ-55 oraz 1156 biologicznych czynników chorobotwórczych.

Sprawozdania o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach MZ-56 dwa razy w miesiącu tj. każdego 1-go i 16-go dnia miesiąca przesyłane są do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu, natomiast sprawozdania o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę MZ-55, przesyłane są raz w tygodniu.

Zgodnie z art. 26 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 151 z późn. zm.) lekarze są zobowiązani do terminowego zgłaszania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny na podstawie otrzymanych zgłoszeń prowadzi rejestr zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne określone w ustawie i na tej podstawie dokonuje bieżącej oceny sytuacji epidemiologicznej nadzorowanego terenu. Jest to jeden z podstawowych elementów funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i kontroli zakażeń oraz chorób zakaźnych określonych w ustawie.

Analiza zachorowań na choroby zakaźne

Współczynnik zapadalności liczony jest na 100 tys. mieszkańców, a dla dzieci do lat 2 na 10 tys.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

MIASTO JELENIA GÓRA

Jednostka chorobowa		2018 r.		2017 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonellozy	zatrucia pokarmowe	6	7,53	8	9,96
	posocznica	0	0,00	1	1,24
	inne zakażenia pozajelitowe	0	0,00	3	3,73
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez <i>Cambylobacter</i>	0	0,00	0	0,00
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	25	31,37	9	11,20
	nie określone	1	1,25	2	2,49
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	nie określone	0	0,00	1	1,24
Lamblioza (gardioza)		1	1,25	0	0,00
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	33	41,41	81	100,84
	wywołane przez norowirusy	0	0,00	0	0,00
	inne określone	12	15,06	8	9,96
	nie określone	153	192,00	451	561,47
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		49	6,15	111	13,82
Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.	ogółem	1	1,25	19	23,65
	w tym dzieci do lat 2	0	0,00	2	0,25
Mikobakteriozy – inne i BNO		0	0,00	0	0,00
Krzusiec		1	1,25	0	0,00
Płonica		37	46,43	24	29,88
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	1	1,25	0	0,00
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0,00	0	0,00
	posocznica	1	1,25	0	0,00
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> inwazyjna	ogółem	2	2,51	0	0,00
	róża	0	0,00	0	0,00
	inna określona i nie określona	2	2,51	0	0,00

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Jednostka chorobowa		2018 r.		2017 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Legionelloza	choroba legionistów	0	0,00	0	0,00
Kiła	inne postacie kiły i kiła nie określona	0	0,00	1	1,24
Rzeżączka		0	0,00	1	1,24
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chłamydie		1	1,25	0	0
Borelioza		3	3,76	5	6,22
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		15	18,82	25	31,12
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	inne określone i nie określone	2	2,51	3	3,73
Ospa wietrzna		360	451,77	169	210,39
Różyczka		2	2,51	2	2,49
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	3	3,76	18	22,41
	typu B - ostre	0	0,00	0	0,00
	typu B –przewlekłe i BNO	1	1,25	0	0,00
	typu C: wg definicji przypadku -2014r.	13	16,31	3	3,73
AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		1	1,25	2	2,49
Nowo wykryte zakażenia HIV		2	2,51	4	4,98
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		6	7,53	6	7,47
Malaria (zimnica)		1	1,25	0	0,00
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae inwazyjna	ogółem	9	11,29	14	17,43
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	2,51	0	0,00
	posocznica	0	0,00	2	2,49
	inna określona i nie określona	7	8,78	12	14,94
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	0,00	0	0,00
	Inne, nie określone	2	2,51	1	1,24
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		2	2,51	2	2,49
Grypa i grypopodobne wykazane w MZ-55		10078	12647,14	4265	5352,25
Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	listerioza	1	1,25	0	0,00

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

POWIAT JELENIOGÓRSKI

Jednostka chorobowa		2018 r.		2017 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelozy	zatrucia pokarmowe	8	12,50	2	3,11
	posocznica	0	0,00	0	0,00
	inne zakażenia pozajelitowe	0	0,00	0	0,00
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez <i>Cambylobacter</i>	0	0,00	0	0,00
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	16	25,01	4	6,22
	nie określone	1	1,56	0	0,00
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	nie określone	1	1,56	0	0,00
Lamblioza (gardioza)		0	0,00	0	0,00
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	22	34,38	48	74,67
	wywołane przez norowirusy	0	0,00	1	1,55
	inne określone	3	4,69	2	3,11
	nie określone	34	53,14	84	130,68
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		25	3,91	35	5,44
Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.	ogółem	5	7,81	14	21,78
	w tym dzieci do lat 2	1	0,16	4	0,62
Mikobakteriozy – inne i BNO		0	0,00	1	1,55
Krzusiec		4	4,69	2	3,11
Płonica		8	12,50	9	14,00
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	3	4,69	1	1,55
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,56	1	1,55
	posocznica	2	3,12	0	0,00
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> inwazyjna	ogółem	1	1,56	1	1,55
	róża	0	0,00	1	1,55
	inna określona i nie określona	1	1,56	0	0,00
Legioneloza	choroba legionistów	2	3,12	1	1,55
Kiła	inne postacie kiły i kiła nie określona	0	0,00	0	0,00
Rzeżączka		0	0,00	0	0,00

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Jednostka chorobowa		2018 r.		2017 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chłamydie		0	0,00	0	0,00
Borelioza		11	17,19	5	7,78
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		11	17,19	13	20,22
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	inne określone i nie określone	1	1,56	1	1,55
Ospa wietrzna		210	328,22	193	300,25
Różyczka		1	1,56	0	0,00
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	0	0,00	4	6,22
	typu B - ostre	1	1,56	0	0,00
	typu B –przewlekłe i BNO	2	3,12	1	1,55
	typu C: wg definicji przypadku -2014 r.	9	14,07	3	4,67
AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0,00	0	0,00
Nowo wykryte zakażenia HIV		2	3,12	0	0,00
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		1	1,56	1	1,55
Malaria (zimnica)		0	0,00	0	0,00
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae inwazyjna	ogółem	3	4,69	7	10,89
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	3,12	0	0,00
	posocznica	0	0,00	2	3,11
	inna określona i nie określona	1	1,56	5	7,79
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	1	1,56	0	0,00
	inne, nie określone	1	1,56	0	0,00
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		0	0,00	3	4,67
Grypa i grypopodobne wykazane w sprawozdaniu MZ-55		6068	9483,92	3158	4935,76
Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	listerioza	1	1,56	0	0,00

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Ogniska epidemiczne

W 2018 r. zarejestrowano 1 ognisko epidemiczne wywołane przez salmonellę enteritidis. Ognisko dotyczyło 3 osób, w tym 2 dzieci i 1 osoby dorosłej.

Ogniska epidemiczne w szpitalach

W 2018 r. do PSSE w Jeleniej Górze zgłoszono 9 ognisk zakażenia szpitalnego.

W I półroczu 2018 roku były to ogniska o etiologii:

- 1 ognisko wywołane przez wirus grypy typu B (Influenza B) – 4 osoby dorosłe, hospitalizowane, zachorowania wykazano w sprawozdaniu MZ- 55,
- 1 ognisko wywołane przez wirus grypy typu A (Influenza A) – 5 osób dorosłych hospitalizowanych, zachorowania wykazano w sprawozdaniu MZ- 55,
- 2 ogniska Clostridium difficile – jedno 7-osobowe, drugie 2-osobowe – osoby dorosłe, hospitalizowane, zachorowania wykazane w sprawozdaniu MZ-56,
- 2 ogniska wywołane przez Rotavirusy – jedno 2-osobowe – były to dzieci do lat 2, drugie 3 osobowe – w tym 2 dzieci do lat 2 i 1 dziecko do lat 14 – wszystkie hospitalizowane, zachorowania wykazane w sprawozdaniu MZ-56,

W II półroczu 2018 roku były to ogniska o etiologii:

- 2 ogniska wywołane przez Clostridium difficile – jedno 5- osobowe, drugie – 4 osobowe – osoby dorosłe, hospitalizowane, zachorowania wykazane w sprawozdaniu MZ-56,
- 1 ognisko wywołane przez MRSA – 2 osoby dorosłe, hospitalizowane.

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych

W 2018 r. stwierdzono znaczny wzrost zachorowań na ospę, zarówno w Jeleniej Górze jak i w powiecie. Odnotowano również wzrost zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C, płonicę oraz bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile.

Największy wzrost zachorowań odnotowano w przypadku zachorowań grypopodobnych, które nie podlegają wykazaniu w sprawozdaniu MZ-56 a wykazywane są tylko w sprawozdaniu MZ-55 o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na gripę (wsp. zap. 11238,41).

Znaczący spadek zachorowań nastąpił w przypadku wirusowych zakażeń jelitowych, zwłaszcza o etiologii rotawirusowej oraz nie określonej. Tendencja ta dotyczy również dzieci do lat 2. Pozostałe różnice w ilości zachorowań na poszczególne jednostki chorobowe zawierają

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

powyższe tabele.

Na podległym terenie nie występowały zachorowania na odrę oraz podejrzenia zachorowań na odrę w ostatnim okresie, w tym w latach 2017-2018.

Stan sanitarno-higieniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Pod nadzorem PPIS w Jeleniej Górze, znajdują się podmioty lecznicze oraz praktyki zawodowe.

W ramach podmiotów leczniczych wydzielone są obiekty świadczące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz ambulatoryjne świadczenia zdrowotne. Działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe obejmuje praktyki lekarskie oraz praktyki pielęgniarek i położnych.

Łącznie pod nadzorem w 2018 r. znajdowały się 564 obiekty. Kontrole przeprowadzane były zgodnie z rocznym harmonogramem kontroli.

Do obiektów stacjonarnych i całodobowych zaliczane są: szpitale, w tym szpitale uzdrowiskowe i jednodniowe, sanatoria, zakłady rehabilitacji leczniczej, zakłady opiekuńczo-lecznicze, hospicjum oraz ośrodki leczenia uzależnień i inne.

W tej grupie obiektów w 2018 r. znajdowało się 27 obiektów, z których skontrolowano 25. Nieprawidłowości sanitarno-techniczne w trakcie kontroli stwierdzono w 2 obiektach i dotyczyły one:

- nieprawidłowego postępowania z basenami i kaczkami w oddziale,
- braku wydzielonego natrysku dla rodziców w oddziale dziecięcym.

W obiektach wszczęto w tym zakresie postępowania administracyjne.

W części obiektów prowadzone jest postępowanie administracyjne z lat wcześniejszych w celu poprawy warunków sanitarno-technicznych. W trakcie kontroli sprawdzających stwierdzono, że część zaleceń została wykonana a w części są w trakcie realizacji, prowadzone są prace remontowe i na prośbę strony zmieniono ostateczny termin realizacji.

Do grupy obiektów ambulatoryjnych zaliczane są: przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, zakłady rehabilitacji leczniczej, zakłady badań diagnostycznych, medyczne laboratoria diagnostyczne, pogotowie ratunkowe oraz zespoły ratownictwa medycznego, transport medyczny. W tej grupie znajdowało się 118 obiektów. W 2018 r. skontrolowano 100 obiektów.

Zły stan sanitarno-porządkowy i techniczny stwierdzono w 9 obiektach.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Nieprawidłowości dotyczyły :

- nieprawidłowego wyposażenia pomieszczeń (dotyczy mebli),
- braku prawidłowych warunków do utrzymania w czystości sprzętu porządkowego,
- brak wydzielonego miejsca do przechowywania sprzętu porządkowego,
- nieprawidłowego postępowaniu ze sprzętem porządkowym,
- nieprawidłowego przechowywania odpadów medycznych,
- nieprawidłowego ciągu technologicznego dekontaminacji narzędzi wielorazowego użytku,
- nieprawidłowego postępowania z wiertłami i końcówkami stomatologicznymi.

W przypadku stwierdzonych nieprawidłowości w obiektach wszczęto postępowania administracyjne. W obiektach nie objętych decyzjami nakazującymi, po pismach stron, przeprowadzono kontrole sprawdzające, w trakcie których stwierdzono wykonanie wszystkich zaleceń ujętych w protokołach.

Praktyki zawodowe

Pod nadzorem znajduje się łącznie 419 praktyk zawodowych, w tym 380 praktyk lekarskich oraz 39 praktyk pielęgniarskich. W tej grupie obiektów przeprowadzono 19 kontroli. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 obiekcie. Dotyczyły one:

- nieprawidłowego oznakowania sterylnych pakietów,
- nieprawidłowego postępowania z łyżkami wyciskowymi,
- nieprawidłowym postępowaniu z odpadami medycznymi.

Obiekt objęto postępowaniem administracyjnym.

Szczepienia ochronne

Punkty szczepień na terenie nadzorowanym przez PSSE w Jeleniej Górze obejmują szczepieniami dzieci i młodzież do 20-go roku życia, wykonują szczepienia ochronne osób narażonych w szczególności na zakażenie oraz szczepienia zalecane – nie finansowane ze środków publicznych.

Przeprowadzona analiza, na podstawie kontroli bieżących oraz sprawozdań GUS MZ-54 wykonywanych szczepień ochronnych przez świadczeniodawców, pozwala na stwierdzenie, iż szczepienia prowadzone były systematycznie i zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych. W roku 2018 odnotowano nieznaczny spadek ilości wykonanych szczepień w stosunku do roku 2017, co jest podyktowane brakiem możliwości

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

podjęcia szczepień pół roku wcześniej, przed ukończeniem określonego w PSO wieku oraz coraz częstszymi przypadkami przedłużania odstępów pomiędzy szczepieniami przez rodziców, opiekunów dzieci. Znaczny spadek zaszczepienia p/różyczce dziewcząt w 10-tym roku życia wynika ze zmiany sposobu kwalifikacji – w 2018 r. za zaszczepione uważa się tylko te dziewczęta, które otrzymały dawkę przypominającą (w 10 r. życia).

Na koniec roku 2018 wykazano ogółem 396 osób (rodziców, opiekunów prawnych), które nie podjęły lub zaprzestały wykonywania szczepień u swoich dzieci lub podopiecznych (liczba dzieci nie poddanych szczepieniom – 286).

W roku 2018 odnotowano również 8 osób, które podjęły szczepienia po wcześniejszych odmowach.

Dla zabezpieczenia ciągłości wykonywania szczepień ochronnych PSSE w Jeleniej Górze prowadzi szczegółowy nadzór nad dostarczaniem oraz wydawanymi preparatami szczepionkowymi. Prowadzony jest całodobowy monitoring urządzeń chłodniczych, zabezpieczający zachowanie łańcucha chłodniczego, monitorowane są daty ważności oraz serie szczepionek, a także kontrolowany jest system przechowywania i monitoringu w punktach szczepień.

Szczegółową analizę stanu zaszczepienia w % w poszczególnych rocznikach przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj szczepienia, rok urodzenia	2017	2018
Gruźlica + WZW B – noworodki	97,5	96,3
Gruźlica po 1 roku życia	97,3	95,5
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis– 1 rok życia	47,0	46,6
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis- dawka uzupełniająca – 2 r. życia	35,1	35,3
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis –w 3 r. życia	89,8	83,3
WZW B – 3 rok życia	95,4	93,8
Haemophilus influenzae typ B dawka uzupełniająca - 2 rok życia	35,1	32,0
Haemophilus influenzae typ B – 3 rok życia	89,8	82,9
Odra, świnka , różyczka – I dawka – 2 rok życia	69,6	70,8
Odra, świnka , różyczka – I dawka – 3 rok życia	92,5	90,2
Błonica, tężec, krztusiec ac., Poliomyelitis- 6 r. życia	64,8	59,6
Błonica, tężec, krztusiec ac., poliomyelitis w 7 r. życia	88,1	88,2
Odra, świnka , różyczka – II dawka – 10 rok życia	70,0	68,6

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Rodzaj szczepienia, rok urodzenia	2017	2018
Odra, świnka , różyczka – II dawka – 11 rok życia	93,9	89,3
Różyczka – 10 rok życia - dziewczęta	98,3	71,8
Błonica, tężec, krztusiec - II dawka – 14 rok życia	68,9	74,8
Tężec , błonica - III dawka – 19 rok życia	65,8	58,7

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

III. HIGIENA ŚRODOWISKA I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Do zadań statutowych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie higieny komunalnej należy:

- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej, środkami komunikacji, urządzeniami wodnymi, wodociągami sieciowymi i indywidualnymi ujęciami wody wykorzystywanymi do celów publicznych,
- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad stanem czystości i porządku na terenach miast i gmin, zwłaszcza w zakresie usuwania odpadów komunalnych,
- nadzór nad zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia, nadzór nad stanem sanitarno-technicznym wodociągów publicznych i ujęć indywidualnych, nadzór nad dezynfekcją wody podawanej do sieci, sporządzanie harmonogramów poboru prób wody, udział w akcjach profilaktycznych w zakresie ochrony stanu sanitarnego ujęć i urządzeń wodnych,
- tworzenie baz danych dotyczących monitoringu wody na terenie działania podległym koordynatorowi ds. monitoringu wody,
- udział w odbiorach nowych obiektów użyteczności publicznej,
- rozpatrywanie sygnałów mieszkańców w zakresie higieny komunalnej,
- opiniowanie i nadzorowanie zorganizowanych imprez masowych,
- wykonywanie ocen i analiz środowiskowych,
- opiniowanie projektów uchwał rad miejskich i urzędów gmin w zakresie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin,
- wydawanie postanowień dotyczących zezwolenia na przewóz z zagranicy zwłok i szczątków ludzi oraz nadzór sanitarny nad ekshumacjami i miejscami przeznaczonymi do chowania zmarłych.

Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej

W roku 2018 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajdowały się 1364 obiekty, w tym 138 obiektów zaopatrujących ludność w wodę oraz 1226 obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych w 5 miastach i w 5 gminach. W nadzorowanych obiektach łącznie przeprowadzono 735 kontroli. Były to następujące rodzaje obiektów: zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, zakłady odnowy

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

biologicznej, cmentarze, zakłady pogrzebowe, domy przedpogrzebowe, krematoria, toalety publiczne i ogólnodostępne, pływalnie, baseny kąpielowe, hotele, domy wczasowe i wypoczynkowe, pensjonaty, schroniska, pokoje gościnne, noclegownie, domy pomocy społecznej i placówki zapewniające całodobową opiekę, kempingi i pola namiotowe, tereny rekreacyjne, obiekty sportowe, parkingi, placówki kulturalne, pralnie, stacje paliw, apteki, obiekty transportu osobowego, stacje PKP.

W roku 2018 w Jeleniej Górze były w ewidencji 453 obiekty użyteczności publicznej, w tym skontrolowano 176. Jako złe pod względem stanu sanitarnego lub technicznego oceniono 9 obiektów. Nałożono 2 mandaty karne na sumę 250 zł.

W roku 2018 w powiecie jeleniogórskim w ewidencji były 773 obiekty użyteczności publicznej, w tym skontrolowano 348. Jako złe pod względem stanu sanitarnego lub technicznego oceniono 12 obiektów. Nałożono 8 mandatów na kwotę 1150 zł.

W związku z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz.2016) prowadzony był nadzór nad 10 pływalniami. Zarządcy pływalni uzgadniali z PPIS w Jeleniej Górze roczne harmonogramy wewnętrznych kontroli jakości wody w poszczególnych nieckach kąpielowych i zgodnie z nimi prowadzili badania. W ramach nadzoru nad tymi obiektami przeprowadzane były kontrole sanitarne, badano jakość wody z niecek pływalni, egzekwowano wykonanie wewnętrznych kontroli jakości wody oraz wydawane były roczne zbiorcze oceny jakości wody. Została wydana 1 negatywna ocena – pływalnia zakończyła swoją działalność we wrześniu 2018r.

Ponadto nadzorem było objętych 37 basenów kąpielowych. Ocenione zostały jako dobre pod względem stanu sanitarnego i jakości wody.

Nadzór nad zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia

Jednym z ważniejszych zagadnień Sekcji Higieny Komunalnej jest nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia. Obecnie pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajduje się 138 obiektów związanych z zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia. Są to ujęcia zbiorowego zaopatrzenia w wodę, ujęcia indywidualne, studnie publiczne oraz wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

MIASTO JELENIA GÓRA

W ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego i badań monitoringowych PSSE w Jeleniej Górze zbadano ogółem 287 próbek wody z wodociągu Jelenia Góra, z czego przebadano 138 próbek w zakresie składu mikrobiologicznego i 149 próbek w zakresie składu fizyczno-chemicznego.

Wodociąg Jelenia Góra oceniono jako dobry pomimo stwierdzenia warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi ze względu na zaniżony odczyn pH w wodzie wodociągowej.

Niezgodności dotyczyły wody wodociągowej pochodzącej z następujących ujęć:

- W strefie zaopatrzenia „Zalew Sosnówka” w 1 próbce stwierdzono zwiększoną zawartość glinu. Na zarządcę wodociągu nałożony został obowiązek doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych. Próbką sprawdzająca była prawidłowa, co potwierdziło wykonanie obowiązku.
- W strefie zaopatrzenia „Kamienna Wieża” w 4 próbkach stwierdzono zaniżony odczyn pH. Na zarządcę wodociągu nałożony jest obowiązek doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych w zakresie pH. W pojedynczej próbce stwierdzono zwiększoną zawartość chloroformu, następna próba była prawidłowa.
- W strefie zaopatrzenia „Grabarów” w 10 próbkach wody stwierdzono wyraźny zapach z3G, który nie był akceptowany przez konsumentów (liczne zgłoszenia konsumentów) oraz świadczył o nieprawidłowych zmianach jakości wody. Na zarządcę wodociągu nałożony został obowiązek doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych. Termin wykonania wyznaczono do dnia 31.12.2018 r. Próbki sprawdzające były prawidłowe, co potwierdziło wykonanie obowiązku. W zakresie składu mikrobiologicznego wszystkie przebadane próbki były prawidłowe.

POWIAT JELENIOGÓRSKI

W powiecie jeleniogórskim znajduje się 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, które oceniono jako dobre.

Na terenie powiatu jeleniogórskiego zbadano ogółem 664 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych i badań monitoringowych PSSE Jeleniej Górze. Z czego w zakresie składu mikrobiologicznego wody zbadano 270 próbek, a w zakresie składu fizykochemicznego zbadano 394 próbki.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2018 rok

W zakresie składu mikrobiologicznego stwierdzono niezgodności w 5 próbkach wody (na 270 zbadanych) pochodzących z wodociągów: Kowary, Sosnówka, Podgórzyn. W związku z tym do wiadomości publicznej, na stronie internetowej PSSE Jelenia Góra, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze podał komunikaty dotyczące pogorszenia jakości wody. Zarządcy niezwłocznie podejmowali działania naprawcze i następne badania wykazały prawidłową jakość wody.

Pod względem fizykochemicznym na 394 zbadane próbki wody 18 odbiegało od norm sanitarnych, głównie w zakresie wahań odczynu pH (7 próbek) w wodociągu Szklarska Poręba i Stara Kamienica-Kromnów oraz zwiększonej zawartości glinu w wodociągu Szklarska Poręba (7 próbek).

Wobec zarządców wodociągów prowadzone są postępowania administracyjne dotyczące doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych.

Dla wodociągu Janowice Wielkie, Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu przyznał Gminie Janowice Wielkie drugą zgodę na odstępstwo od wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) w zakresie zawartości parametru arsenu do wartości dopuszczalnej $16 \mu\text{g}/\text{dm}^3$ w wodzie wodociągowej przeznaczonej do spożycia do dnia 31 grudnia 2020 roku. W zakresie zawartości arsenu w 5 na 5 zbadanych próbek zawartość arsenu mieściła się w granicy udzielonego odstępstwa t.j. do $16 \mu\text{g}/\text{dm}^3$ arsenu.

Nadzór nad jakością wody ciepłej

W 2018 roku prowadzony był nadzór nad jakością wody ciepłej w budynkach zamieszkania zbiorowego poprzez egzekwowanie wykonania badań wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella sp.* na drodze postępowania administracyjnego. Wszystkie badania były prawidłowe.

Rozpatrywanie interwencji mieszkańców

W roku 2018 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze wpłynęło 59 spraw od mieszkańców, dotyczące stanu sanitarno-porządkowego w miastach oraz 13 spraw dotyczących terenów wiejskich. Zgłaszane interwencje dotyczyły, podobnie jak w latach ubiegłych, m.in: złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, złej

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

jakości wody, wycieków nieczystości, przepełnionych, źle zlokalizowanych pojemników na odpady. Z tego 33 sprawy dotyczyły Jeleniej Góry, głównie złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej i złej jakości wody. Zgłaszane sygnały miały zasięg lokalny i nie stwarzały większego zagrożenia epidemiologicznego.

Nadzór nad ekshumacjami i przewozem zwłok i szczątków z zagranicy

W roku 2018 wydano 40 postanowień na przywóz zwłok i szczątków ludzi z zagranicy tj. 17 na teren Jeleniej Góry i 23 na teren powiatu jeleniogórskiego. Ponadto wydano 4 decyzje zezwalające na wywóz zwłok lub szczątków za granicę oraz 122 decyzje zezwalające na przeprowadzenie ekshumacji zwłok lub szczątków.

Organizacja imprez masowych

W celu zapewnienia prawidłowego stanu sanitarnego podczas organizowanych imprez masowych organizatorzy zwracali się przed ich organizacją o zaopiniowanie w zakresie przygotowania sanitarnego tych imprez.

W roku 2018 zaopiniowano pozytywnie 19 wniosków dotyczących imprez masowych, z czego 14 dotyczyło imprez masowych organizowanych na terenie Jeleniej Góry. Interwencji dotyczących złego stanu sanitarnego podczas imprez masowych nie zanotowano.

Opiniowanie regulaminów o utrzymaniu czystości i porządków w miastach i gminach

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze wydał 3 postanowienia opiniujące regulaminy o utrzymaniu czystości i porządku oraz uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Wszystkie postanowienia dotyczyły powiatu jeleniogórskiego.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

IV. HIGIENA ZAKŁADÓW PRODUKCJI, OBROTU ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Jednym z głównych zadań Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego jest kontrola warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, a także warunków produkcji i obrotu kosmetykami i przedmiotami użytku tj. chemią gospodarczą, artykułami mającymi kontakt z żywnością.

W 2018 roku nadzorowano ogółem 1896 zakładów produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu, ponadto zakłady produkujące materiały i wyroby do kontaktu z żywnością, zakłady prowadzące obrót materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, producent kosmetyków i sklepy kosmetyczne.

Ogółem w Jeleniej Górze nadzorowano 931 zakładów, w powiecie 965 zakładów.

W największych grupach obiektów ilość zakładów przedstawia się następująco:

Lp.	Grupa obiektów statystycznie	Ilość zakładów na terenie miasta Jeleniej Góry	Ilość zakładów na terenie powiatu jeleniogórskiego
1.	Przetwórstwo	43	85
2.	Obrót żywnością	466	243
3.	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	231	378
4.	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	66	247

Nadzór prowadzony jest w oparciu o następujące przepisy prawne:

- Ustawę z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 1541 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. U. UE L 139 z dnia 30 kwietnia 2004 r. str. 1);
- Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzonych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

- z 30.04.2004r. str. 1 z późniejszymi zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200);
- Rozporządzenie (WE) Nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Przepisy prawne wytyczają kierunki nadzoru nad bezpieczeństwem żywności poprzez:

- nadzorowanie warunków sanitarno-technicznych w zakładach obrotu i produkcji żywności;
- nadzorowanie nad wprowadzaniem do obrotu bezpiecznej żywności, poprzez prawidłowe warunki przechowywania oraz badania laboratoryjne;
- sprawdzanie higieny personelu zatrudnionego przy produkcji i obrocie żywnością;
- sprawdzanie stanu sanitarno-higienicznego sprzętu i wyposażenia w zakładach;
- nadzorowanie warunków związanych z identyfikowalnością żywności na etapie dostaw oraz dystrybucji żywności w zakładach;
- nadzorowanie nad prawidłowym znakowaniem żywności oraz wykonywaniem badań właścicielskich w zakładach produkujących żywność;
- nadzorowanie nad opracowywaniem jadłospisów dla dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty;
- nadzorowanie środków transportu służących do przewozu żywności.

W myśl art. 61-62 Ustawy przeprowadza się kontrole zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność oraz rejestruje się i wystawia decyzje zatwierdzające zakład z dokładnym określeniem rodzaju działalności prowadzonej przez zakład. Wystawiono 179 nowych decyzji zatwierdzających, głównie w grupie obiektów żywienia otwartego - 63.

W 2018 roku w obiektach żywnościowo-żywieniowych przeprowadzono 1255 kontroli. W mieście Jelenia Góra przeprowadzono 698, natomiast na terenie powiatu jeleniogórskiego 557. W wyniku kontroli urzędowych za stwierdzone nieprawidłowości w zakładach nałożono mandaty karne w ilości 40 sztuk na kwotę 10 300 zł. (w mieście Jelenia Góra 13 sztuk na kwotę 3000 zł.). Wydano 429 decyzji nakazujących wykonanie zaleceń związanych z poprawą stanu technicznego zakładów żywnościowo-żywieniowych.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Charakterystyka stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

1. Przetwórstwo spożywcze

W 2018 r. nadzorowano 128 obiektów przetwórstwa spożywczego, w tym 43 zakłady w Jeleniej Górze. Skontrolowano 101 zakładów ogółem (w Jeleniej Górze 38, w powiecie 63), przeprowadzono 151 kontroli.

W skontrolowanych wytwórniach żywności analizowano dokładnie cały proces produkcyjny, sprawdzano monitorowanie w wyznaczonych punktach krytycznych i kontrolnych, sprawdzano substancje dodatkowe używane w produkcji.

W grupie zakładów przetwórstwa spożywczego najczęściej powtarzające się usterki to:

- zły stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów, podłóg,
- brak wyniku badania wyrobu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie,
- brak weryfikacji zasad systemu HACCP, GHP, GMP,
- powierzchnie stykające się z żywnością nieprawidłowe.

W zakładach produkcji żywności przeprowadzano identyfikowalność dostarczanych surowców na przykładzie jednego produkowanego wyrobu gotowego, zwracano uwagę na schemat technologiczny produkcji danego wyrobu, substancje dodatkowe stosowane w zakładzie.

Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia nałożono w 1 punkcie sprzedaży lodów 1 mandat na kwotę 200 zł.

2. Obrót środkami spożywczymi

Nadzorowano 709 zakładów obrotu żywnością 243 zakłady w powiecie i 466 w Jeleniej Górze. Skontrolowano ogółem 283 obiekty (w Jeleniej Górze 154). Ogółem skontrolowano 201 sklepów, 19 kiosków, 25 magazynów hurtowych, 11 obiektów ruchomych i tymczasowych oraz innych punktów sprzedaży 27.

Najczęściej powtarzające się usterki:

- ściany, sufity w złym stanie sanitarno-technicznym,
- brak aktualnego orzeczenia o jakości wody używanej w zakładzie,
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży nieprawidłowe,
- urządzenia, sprzęt i inne składniki wyposażenia w złej kondycji technicznej zakładów,
- brak prawidłowych procedur w dokumentacji HACCP, głównie w zakresie zapisów i weryfikacji systemu.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

W 2018 roku w grupie zakładów prowadzących obrót żywnością wydano 124 decyzje administracyjne nakładające obowiązek wykonania zaleceń zgodnie z terminem.

W sklepach spożywczych nałożono 11 mandatów na kwotę 2 800 zł., w tym w Jeleniej Górze 5 mandatów na kwotę 1200 zł.

3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Nadzorowano ogółem 609 obiektów, w tym 231 zakładów w Jeleniej Górze i 378 zakładów w powiecie. Skontrolowano ogółem 288 zakładów (w Jeleniej Górze 79 zakładów), w tym małej gastronomii ogółem 79. Przeprowadzono 386 kontroli – w małej gastronomii 103. Nałożono 23 mandaty na kwotę 6100 zł. w zakładach żywienia otwartego, w tym 3 mandaty na kwotę 900 zł. w grupie małej gastronomii.

Najczęściej powtarzające się usterki sanitarno-techniczne:

- ściany, sufity brudne wymagają odnowienia,
- brak badań laboratoryjnych wyrobu gotowego, nietrwałego mikrobiologicznie,
- brak wyniku badania wody potwierdzającego jej jakość,
- brak weryfikacji zasad systemu HACCP, GMP, GHP.

W zakładach przestrzegane są procedury związane z identyfikowalnością surowców użytych do produkcji. W większości lokali gastronomicznych przestrzega się zakazu palenia papierosów zarówno w salach konsumpcyjnych jak i w pomieszczeniach produkcyjnych. Zakłady posiadające jedną salę konsumpcyjną przestrzegają zakazu palenia tytoniu w zakładzie.

W wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze wydał ogółem 154 decyzje (w tym w małej gastronomii 61). Ponadto w 2 zakładach żywienia otwartego wydano 2 decyzje unieruchomienia zakładu.

4. Zakłady żywienia zamkniętego

W 2018 r. nadzorowano 313 obiektów, w Jeleniej Górze 66, w powiecie 247. Skontrolowano 216 zakładów (w Jeleniej Górze 56 zakładów), przeprowadzono 262 kontrole; ocenę stanu sanitarnego wg arkuszy ocen wystawiono w 158 obiektach, wszystkie obiekty uzyskały ocenę pozytywną.

Wystawiono 69 decyzji nakazujących wykonanie obowiązków oraz nałożono 8 mandatów na kwotę 2100 zł..

Najczęściej powtarzające się usterki:

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

- brak dokumentu potwierdzającego właściwą jakość produktu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie,
- brak procedury określającej sposób i częstotliwość kontroli produktu gotowego,
- brak dokumentu potwierdzającego jakość wody używanej w zakładzie,
- ściany i sufity brudne wymagają odnowienia;

W zakładach żywienia zamkniętego, zwłaszcza w obiektach szkolnych i przedszkolnych w roku 2018 najczęściej uwagi dotyczyły stanu technicznego ścian i podłóg w pomieszczeniach kuchni oraz w korytarzach komunikacyjnych.

W 2018 roku kontynuowana była ocena jadłospisów głównie w przedszkolach i stołówkach szkolnych na podstawie dekadowego opracowania zestawów obiadowych. W wyniku oceny stwierdzono, że posiłki zawierały produkty z różnych grup spożywczych, tj. produkty zbożowe, przetwory mleczne, jaja, mięso, wędliny, drób, ryby, masło, śmietanę, ziemniaki, potrawy mączne, warzywa gotowane i surowe, owoce. Posiłki podstawowe zawierały produkty białkowe pochodzenia zwierzęcego, smażone elementy posiłku podawane były nie częściej niż 2-3 razy w tygodniu, ryba 1x w tygodniu. Posiłki przygotowywane przy użyciu różnych metod obróbki cieplnej, sporządzane wykorzystaniem naturalnych składników bez użycia koncentratów spożywczych. Do posiłków dodawane były owoce i warzywa w postaci surówek lub soków. Posiłki były zróżnicowane pod względem konsystencji, barwy, smaku i zapachu. Zgodnie z przepisami ograniczona była sól, stosowane były przyprawy naturalne: pieprz czarny, ziele angielskie, majeranek, tymianek, bazylia, oregano, pietruszka zielona, koperek. Nie stosowano cukru i nie dosalano potraw po procesie przygotowywania. Do przyrządzania potraw nie stosowano przypraw typu VEGETA.

Do smażenia używany był olej rzepakowy rafinowany o zawartości kwasów tłuszczowych jednonienasyconych powyżej 50% i zawartości kwasów wielonienasyconych poniżej 40%, co jest zgodne z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r.

Kioski i bufety działające na terenie niektórych szkół podstawowych i średnich dostosowują swoją ofertę żywności sprzedawanej dla dzieci i młodzieży do obowiązującego Rozporządzenia. W sklepikach szkolnych coraz częściej wykorzystuje się pieczywo wieloziarniste do przygotowywania kanapek. Oferowane są do sprzedaży: chrupki kukurydziane bezglutenowe; kruche ciasteczka zbożowe; batony z orzechami, ze słonecznikiem, dynią lub czekoladą o wysokiej zawartości miazgi kakaowej (70%), chipsy bananowe lub jabłkowe; soki owocowe 100%; owocowo-warzywne, woda mineralna; musy

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

owocowe bez cukru, słonecznik łuskany; chrupki; suche krążki kukurydziane, suszone jabłka bez cukru.

Zauważalna jest duża poprawa w jakości i zróżnicowaniu przygotowywanych posiłków i wprowadzania do obrotu w sklepikach szkolnych żywności dostosowanej do wymagań rozporządzenia.

**Obrót żywnością specjalnego przeznaczenia żywieniowego, suplementami diety oraz
środkami spożywczymi wzbogaconymi**

W 2018 roku przeprowadzono analizę oznakowania 33 suplementów diety, 4 środków spożywczych specjalnego przeznaczenia medycznego, 7 próbek żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz 5 środków spożywczych wzbogaconych.

Oceniane produkty pochodziły z obrotu, w tym z poboru próbek oraz od przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem PSSE w Jeleniej Górze oraz oferowane były przez internet.

Producenci nadal dostosowują oznakowanie środków spożywczych do aktualnie obowiązujących przepisów prawa żywnościowego, w tym do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz uchylającym dyrektywę Rady 92/52 EWG, dyrektywy Komisji 96/8/WE, 1999/21/WE, 2006/125/WE i 2006/141/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/29/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 41/2009 i (WE) nr 953/2009 (Dz. Urz.UE L 181 z 29.06.2013).

W sumie zakwestionowano 15 suplementów diety, w tym 8 oferowanych przez internet oraz 2 środki spożywcze specjalnego przeznaczenia medycznego.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 19, art. 21 § 1 pkt 2, art. 65 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2096) oraz na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 59) powiadomiono odpowiednich Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych, celem podjęcia działań zgodnie z kompetencją terytorialną.

Produkty dyskwalifikowano ze względu na nieprawidłowe oznakowanie opakowań jednostkowych, t.j.:

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

- brak w wykazie dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych, oświadczeń zastosowanych w oznakowaniu,
- nieprawidłowy wykaz składników, ponieważ oddzielnie były wymienione składniki otoczki i oddzielnie składniki rdzenia tabletki
- nieprawidłowo podane jednostki witamin (było „mcg” powinno być „µg,
- oznakowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia medycznego nie spełniało wymagań dotyczących znakowania wartością odżywczą, tj. nie wymieniono wszystkich obowiązkowych elementów lub kolejność wymienianych elementów była nieprawidłowa.

W niektórych przypadkach:

- w zalecanej do spożycia dziennej porcji produktu, tj. w 1 tabletkie znajdowało się 5 mg biotyny, co stanowiło aż 10 000% referencyjnych wartości spożycia,
- nazwy funkcji technologicznych były niezgodne z częścią C załącznika VII do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011,
- w tabeli przedstawiającej zawartość składników odżywczych lub innych substancji wykazujących efekt fizjologicznych użyto określenia „dawka”.

Natomiast przy opisie produktów oferowanych przez internet zdarzało się, że:

- w opisie środka spożywczego użyto sformułowania „dawkowanie”, co może wprowadzać konsumentów w błąd,
- nie podano adresu podmiotu działającego na rynku spożywczym, o którym mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011,
- użyto sformułowania „Zalecane Dienne Spożycie” i/lub jego akronim ZDS, a powinno być: „Referencyjne Wartości Spożycia” (RWS),
- produkty zawierały niedozwolone w żywności składniki takie jak np. bakterie kałowe *Enterococcus faecium*, kalcynowany tlenek żelaza (Mandur Bhasma), Psianka czarna (*Solanum nigrum*), ekstrakt wodny z korzenia *Aucklandia lappa* Decne (*saussurea lappa*),
- suplement diety zawierał w dziennej porcji 100mg piperyny, a zgodnie pismem Głównego Inspektora Sanitarnego maksymalna bezpieczna ilość piperyny w suplementach diety może wynosić 10mg w przeliczeniu na zalecaną porcję dzienną środka spożywczego,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

- brakowało prawidłowego wykazu wszystkich składników poprzedzonego nagłówkiem „składniki”,
- reklama internetowa wprowadzała konsumentów w błąd co do charakterystyki produktu, jego właściwości, przypisując produktom właściwości zapobiegania i leczenia różnych chorób bądź zawierała oświadczenia zdrowotne, które nie występują w wykazie dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 432/2012 z dnia 16.05.2012r i liście pending,
- brakowało adresu podmiotu działającego na rynku spożywczym odpowiedzialnego za jakość zdrowotną i informacje na temat żywności.

Ponadto w 2018 roku w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności pobrano do badań laboratoryjnych:

- 5 próbek środków spożywczych wzbogaconych,
- 13 próbek suplementów diety,
- 6 próbek środków spożywczych specjalnego przeznaczenia medycznego,
- 7 próbek żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci.

Próbki w badanych zakresach spełniały wymagania zdrowotne żywności, natomiast 2 próbki środków spożywczych przeznaczenia medycznego oznakowane były nieprawidłowo.

Ocena zaawansowania wdrażania systemu HACCP

(System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli)

Na 1585 nadzorowanych zakładów, które posiadają obowiązek wdrożenia zasad systemu HACCP, w 2018 roku wdrożonych było 96% zakładów.

Stopień wdrożenia systemu HACCP w przetwórstwie spożywczym stanowi 95% zakładów, część zakładów znajdujących się w grupie innych zakładów posiada opracowaną dobrą praktykę rolniczą lub dobrą praktykę produkcyjną (gospodarstwa rolne, kuchnie domowe).

W zakładach obrotu żywnością sytuacja związana z wdrażaniem systemu HACCP utrzymuje się na podobnym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Liczba likwidowanych zakładów i rozpoczynanie działalności w nowych zakładach ulega ciągłym zmianom, ponadto w grupie innych obiektów obrotu i obiektów ruchomych i tymczasowych wymagane są zasady systemu HACCP w formie spełnienia warunków wstępnych tj. zasad GHP/GMP.

W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego 97% zakładów wdrożyło HACCP, w tym w małej gastronomii 95%.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

W grupie żywienia zbiorowego typu zamkniętego 97% zakładów wdrożyło zasady systemu HACCP. Są to zwłaszcza zakłady podlegające służbie zdrowia, ale również spora grupa stołówek szkolnych, przedszkoli, stołówek sanatoryjnych. Najczęściej zmiany w ilości zakładów następują w grupie domów wczasowych i pensjonatów, które zmieniają właścicieli lub powstają nowe pensjonaty i domy wczasowe, w których opracowywana jest nowa dokumentacja w związku ze zmianami następującymi w zakładzie.

Ocena działań w systemie RAPEX

(System Szybkiego Powiadamiania o Produktach Niebezpiecznych)

W ramach systemu RAPEX nie otrzymano w 2018 roku powiadomień dotyczących kosmetyków, które mogłyby stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

Ocena działań w ramach systemu RASFF

(System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach)

W 2018 roku w ramach systemu RASFF otrzymano łącznie 38 powiadomień, w tym 32 powiadomienia alarmowe i 6 informacyjnych, w związku z czym podejmowano czynności kontrolne i wyjaśniające dotyczące występowania w obrocie zakwestionowanych partii produktów, zgodnie z otrzymywanymi listami dystrybucyjnymi.

Przeprowadzono łącznie 73 kontrole.

Skontrolowano:

- 22 sklepy spożywcze – 29 kontroli,
- 9 super, hipermarketów – 16 kontroli,
- 5 hurtowni spożywczych – 6 kontroli,
- 7 innych obiektów obrotu żywnością – 10 kontroli,
- 7 zakładów żywienia zbiorowego otwartego (mała gastronomia) - 7 kontroli,
- 1 zakład żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówka w domu wczasowym) – 1 kontrola,
- 4 obiekty obrotu kosmetykami (sklepy) – 4 kontrole.

Do systemu RASFF zgłoszono produkty:

1) ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne:

- woda źródłana Świętokrzyska Niegazowana; woda źródłana „Żywiec Zdrój” – stwierdzono obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa*,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

- mleko dla niemowląt „Babydream”; „Bio Planet Sezam biały niełuskany”; tatar wołowy, surowy; jagody leśne, mrożone „Leśna Kraina”; sezam łuskany; mrożone mięso z kurczaka; ziarno sezamu – stwierdzono obecność bakterii z rodzaju *Salmonella*,
- „Paella de Marisco z owocami morza” – stwierdzono obecność norowirusa,
- twaróg sernikowy; pasta z makreli; mrożona kukurydza użyta do produkcji mrożonych mieszanek warzywnych; galaretka drobiowa z kurczakiem – stwierdzono obecność bakterii *Listeria monocytogenes*,
- „Naturalna woda źródłana Józefowianka, niegazowana”; woda źródłana „Primavera” – stwierdzono obecność bakterii z grupy coli,
- pasta Tahini – podejrzenie o zanieczyszczenie pałeczkami *Salmonella*,

2) ze względu na zanieczyszczenia chemiczne:

- suplement diety „Animal PM” – zawierający w składzie alfa-glicerylofosforycholinę,
- „Sezamki BIO z jagodami goji” – przekroczenie dopuszczalnego poziomu zawartości nikotyny,
- rodzyнки sułtańskie, mąka żytnia, „Rodzyнки BakPlanet” – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A,
- „D' aucy Szpinak liście w porcjach mrożony”; ryż brązowy długoziarnisty – przekroczenie dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów,
- „BIO Chlorella Algi” – niedeklarowana obecność dwutlenku siarki,
- śliwki suszone „Bakador” – przekroczenie dopuszczalnego limitu kwasu sorbowego,
- czosnek suszony; czosnek suszony, granulowany – przekroczenie dopuszczalnych poziomów WWA,
- barwnik spożywczy indygotyna – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu rtęci,
- guma do żucia „Coals Gum” – przekroczenie dopuszczalnej zawartości czerni brylantowej,

3) ze względu na inne zagrożenia:

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

- szpinak mrożony „Blattspinat in Portionen” – obecność ciała obcego (plastikowe elementy),
- napój „Frugo Black Mix Soków” – stwierdzenie kawałka szkła w napoju.

Wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, które zgłoszono do systemu RASFF zakwestionowano z uwagi na:

- łyżka wazowa – stwierdzono przekroczenie pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAAS),
- kubek termiczny, bambusowy, miska w włókna bambusowego – przekroczenie dopuszczalnego poziomu migracji formaldehydu.

Ponadto podejmowano czynności kontrolne i wyjaśniające w związku z wycofywaniem z obrotu produktów nie objętych systemem RASFF:

- „Czajnik bezprzewodowy MPN, model MCZ-47” – wycofywano ze względu na niewłaściwe cechy organoleptyczne gotowanej w nim wody oraz brak prawidłowego oznakowania – pismo PPIS we Wrocławiu,
- „Herbata prasowana w kostkach Pu-er Tea Haichao” – stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu (tolfenpyradu) – pismo DPWIS we Wrocławiu,
- sprzedaż mięsa i wyrobów mięsnych do krajów europejskich przez portal społecznościowy Facebook – pismo DPWIS we Wrocławiu,
- dwie partie pomidorów – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów (NDP) - pismo DPWIS we Wrocławiu w sprawie zgłoszenia w systemie ACC.

Wszystkie kontrole i czynności wyjaśniające podejmowano zgodnie z otrzymanymi listami dystrybucji.

Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi oraz środkami masowego przekazu

Sekcja Higieny Żywienia Żywności i Przedmiotów Użytku współpracuje najczęściej z Inspekcją Weterynaryjną. W ramach współpracy kontrolowane są wspólnie: Hurtownia KUBEX, Jelenia Góra, ul. Spółdzielcza 51; sklep INTERMARCHE, Jelenia Góra, ul. Podwale 25; Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego B. Wasileńczyk, Mysłakowice,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

ul. Dolna 11; Piekarnia A.K. Szpecht, Janowice Wielkie, ul. 1-go Maja 8/2. Ponadto, również z Inspekcją Weterynaryjną przeprowadzano kontrole w związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń w punktach sprzedaży mięsa na targowiskach lub hurtowniach, m.in. sklep mięsno-wędliniarski, Jelenia Góra, ul. Ogińskiego 1c, hurtownia Kozięgłowy, Jelenia Góra, ul. Wolności 179.

W 2018 roku Sekcja Higieny Żywnienia Żywności i Przedmiotów Użytku przeprowadziła wspólną kontrolę z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Ogrodnictwie w Janowicach Wielkich przy ulicy Zamkowej 2.

Ponadto:

- informowano pisemnie powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne o występowaniu w obrocie nieprawidłowo oznakowanych suplementów diety pochodzących od producentów lub importerów z terenów nadzorowanych przez te stacje,
- przesyłano informacje do PSSE odnośnie żywności zgłaszanej w ramach systemu RASFF.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

**V. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA PRACY MIASTA I POWIATU
JELENIOGÓRSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM CHOROÓB ZAWODOWYCH**

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze należy nadzór nad warunkami higieny środowiska pracy w zakładach pracy.

W roku 2018 w ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajdowało się 478 (350 obiektów, 128 podobiektów) zakładów wymagających nadzoru nad warunkami pracy. W mieście Jeleniej Górze - 286 zakładów, w powiecie jeleniogórskim - 192. W zakładach tych było zatrudnionych 19340 osób, z czego w mieście - 13005 osoby, w powiecie - 6335 osób. Przeważającą część - 403 zakłady pracy (84,31 % nadzorowanych obiektów) stanowiły zakłady zatrudniające do 50 pracowników. Najwięcej pracowników 2663 osoby, podobnie jak w latach ubiegłych, zatrudnionych było w służbie zdrowia, w mieście 1813 osób, w powiecie 850 osób oraz w działalności produkcyjnej - produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych - 2324 osób, w mieście 704 osoby, w powiecie 1620 osób. Największym zakładem w mieście i powiecie jest DWS Draexlmaier zatrudniający około 2038 osób.

W roku 2018 Sekcja Higieny Pracy skontrolowała 156 zakładów pracy, co stanowiło 32,64 % zakładów będących w ewidencji. W roku 2018 Sekcja Higieny Pracy wykonała 231 kontroli dotyczących nadzoru nad warunkami pracy.

Kontrole te obejmowały następujące zagadnienia:

- określenie występujących na stanowiskach pracy czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia,
- ocenę realizacji przez pracodawców obowiązku wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- sprawdzenie prowadzenia przez pracodawców obowiązujących rejestrów czynników szkodliwych i czynników rakotwórczych,
- ocenę aktualności badań lekarskich pracowników,
- sprawdzenie realizacji wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków grupy II i produktów biobójczych,
- sprawdzenie dokonania przez pracodawców oceny i udokumentowania ryzyka zawodowego występującego przy określonych pracach.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

W 97 zakładach pracy wydano 114 decyzji nakazujących likwidację stwierdzonych uchybień sanitarno – higienicznych, ponadto wydano 18 decyzji dotyczących chorób zawodowych.

W roku 2018 w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- stwierdzenie pomiarami stężeń i natężeń czynników szkodliwych przekraczających normatywy higieniczne na stanowiskach pracy – przekroczenia stwierdzono w 19 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 7, w powiecie - 12), co stanowi 12,18 % zakładów skontrolowanych,
- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – stwierdzono w 58 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 24, w powiecie - 34), co stanowi 37,18% skontrolowanych w roku 2018 zakładów pracy,
- brak rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 30 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze – 11, w powiecie - 19) – 19,23% zakładów skontrolowanych,
- brak aktualnych badań lekarskich stwierdzono w 11 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 5, w powiecie - 6) co stanowi 7,05 % zakładów skontrolowanych,
- uchybienia w zakresie stosowania i obrotu chemikaliami, stwierdzono w 27 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 13, w powiecie - 14), co stanowi 17,31% skontrolowanych w roku 2018 zakładów pracy,
- zły stan sanitarno – techniczny pomieszczeń stwierdzono w 49 zakładach (w mieście Jeleniej Górze - 25, w powiecie - 24), co stanowi 31,41 % skontrolowanych w roku 2018 zakładów pracy,
- brak lub nieprawidłową ocenę ryzyka zawodowego stwierdzono w 56 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 26, w powiecie - 30), co stanowi 35,90% skontrolowanych w roku 2018 zakładów pracy.

Chemikalia

Przeprowadzono 113 kontroli z czego 109 dotyczyło dalszych użytkowników stosujących chemikalia, 3 dalszych użytkowników formulatorów, 1 kontrola dystrybutorów.

Na terenie powiatu brak jest podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie produktu biobójczego lub substancji czynnej do obrotu.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2018 rok

Wydano 29 decyzji administracyjnych, w których było 56 nakazów dotyczących uchybień związanych z stosowaniem i wprowadzaniem substancji i mieszanin chemicznych.

Nakazy dotyczyły:

- sporządzenie spisu stosowanych substancji i mieszanin – 7 nakazów,
- posiadanie kart charakterystyk – 11 nakazów,
- oznakować właściwie miejsca składowania, przechowywania – 18 nakazów,
- zapewnić pracownikom instrukcje określające sposób składowania, pakowania – 14 nakazów,
- oznakować prawidłowo substancje chemiczne – 6 nakazów.

Ocena narażenia zawodowego

W roku 2018 w przekroczeniach normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia pracowało ogółem 309 osób, na terenie miasta 112 osób, w powiecie 197 osób. W stosunku do liczby zatrudnionych w zakładach objętych nadzorem – liczba osób pracujących w zagrożeniu stanowiła odsetek 1,6 %. Najwięcej osób pracujących w warunkach szkodliwych – 87 osób zatrudnionych było w DWS Draexlmaier: 75 osób narażonych na hałas, 18 osób na zapylenie i 6 osób na czynniki chemiczne.

Główne czynniki szkodliwe środowiska pracy to:

- hałas – 251 osób pracowało w przekroczeniu NDN hałasu, stwarzającym ryzyko zawodowego uszkodzenia słuchu, (stanowiska m.in. operatorów sprzętu ciężkiego, operatorów pił spalinowych, stolarzy, skalników, ślusarzy, spawaczy)
- pyły - 28 osób pracowało w przekroczeniu NDS ,
- drgania mechaniczne – 41 osób pracowało w przekroczeniu NDN, (stanowiska obsługi pił spalinowych, górników, operatorów sprzętu ciężkiego, stolarzy).
- czynniki chemiczne – 8 osób pracowało w przekroczeniach NDS (stanowiska klejenia, spawacze).

Choroby zawodowe

Występujące w środowisku pracy czynniki szkodliwe dla zdrowia w stężeniach i natężeniach przekraczających dopuszczalne normy mogą powodować u zatrudnionych pracowników następstwa zdrowotne w postaci chorób zawodowych.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

W roku 2018 otrzymano 13 zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych, z terenu miasta 10, z terenu powiatu 3 zgłoszenia, sporządzono 26 kart oceny narażenia zawodowego.

Po przeprowadzeniu postępowań wyjaśniających wydano 13 decyzji stwierdzających chorobę zawodową – 6 z terenu miasta, 7 z terenu powiatu, wydano również 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, 2 decyzje z terenu miasta i 2 z terenu powiatu oraz 1 decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie choroby zawodowej.

Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej dotyczyły:

- chorób zakaźnych (borelioza) – 7,
- choroby spowodowane sposobem wykonywania pracy zespół cieśni w obrębie nadgarstka – 1,
- chorób narządu głosu – 2,
- choroby spowodowane sposobem wykonywania pracy przewlekłe zapalenie okołostawowe barku – 1,
- uszkodzenie narządu słuchu – 1,
- choroba skóry alergiczne kontaktowe zapalenie skóry – 1.

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

Prowadzony jest stały monitoring rynku substancji psychoaktywnych, prowadzone są działania rozpoznawcze i czynności kontrolne w celu identyfikacji podmiotów, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że wytwarzają lub wprowadzają do obrotu środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne. W roku 2018 przeprowadzono 2 kontrole wspólnie z Policją w obiektach podejrzanych - wskazanych przez policję. Nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywne.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

VI. HIGIENA ZAKŁADÓW NAUCZANIA

Do Higieny Dzieci i Młodzieży należy bieżący nadzór sanitarny nad placówkami oświatowo-wychowawczymi, szkołami wyższymi i placówkami wypoczynku sezonowego dzieci i młodzieży zarejestrowanymi na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze. Ponadto pracownicy Sekcji dokonują oceny dostosowania mebli do zasad ergonomii w szkołach i przedszkolach, oceny wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych, higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w szkolnych pracowniach chemicznych.

W 2018 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze znajdowało się 141 stałych placówek oświatowo-wychowawczych oraz 464 turnusy sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży zimowego.

Obiekty	Miasto Jelenia Góra	Powiat jeleniogórski	Razem
Żłobki	5	1	6
Przedszkola	22	13	35
Szkoły podstawowe	11	20	31
Gimnazja	-	1	1
Zespoły szkół	2	8	10
Szkoły Policealne	5	-	5
Szkoły Wyższe	3	-	3
Szkoły Specjalne	1	-	1
Domy studenckie	2	-	2
Bursy i internaty	-	3	3
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	1	5	6
Domy Pomocy Społecznej	-	2	2
Domy Wczasów Dziecięcych	2	3	4
Schroniska Młodzieżowe	1	6	8

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Obiekty	Miasto Jelenia Góra	Powiat jeleniogórski	Razem
Centra Szkolenia Zawodowego	-	1	1
Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	1	-	1
Placówki wychowania pozaszkolnego	9	-	9
Placówki wsparcia dziennego	7	5	12
Ochotniczy Hufiec Pracy	-	1	1
Razem	72	69	141

Ogółem w 2018 roku na terenie działalności PSSE w Jeleniej Górze przeprowadzono 368 kontroli w podległych placówkach, w wyniku których wydano 23 decyzje administracyjne (merytoryczne i płatnicze) w obiektach, w których podczas kontroli stwierdzono braki i uchybienia mające wpływ na stan sanitarno-higieniczny przedmiotowych placówek.

1. SZKOŁY PODSTAWOWE, GIMNAZJA I SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

Skontrolowano 30 szkół podstawowych, 1 gimnazjum, 10 zespołów szkół. Przedmiotem oceny z punktu widzenia zdrowia dzieci i młodzieży były: stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, ilość i jakość urządzeń sanitarnych, prawidłowe meble dostosowane do wzrostu, posiadanie przez placówki atestów/certyfikatów na sprzęt meblowy, sportowy i urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw, ocena warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, prawidłowo ułożone tygodniowe rozkłady zajęć.

W szkole podstawowej w Jeleniej Górze wydano 1 decyzję merytoryczną w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów w bibliotece i czytelnii.

Ponadto w 9 szkołach na wniosek stron wydano decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków, decyzje dotyczyły:

- w trzech szkołach- złego stanu technicznego ścian w salach gimnastycznych, wentylacji w sali gimnastycznej,
- w jednej szkole nieprawidłowego oświetlenia w ciągu komunikacyjnym,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

- w dwóch szkołach- złego stanu technicznego podłóg w klasach oraz ciągu komunikacyjnym
- w dwóch następnych złego stanu szatni dla uczniów i nierównej nawierzchni boiska do gry w piłkę nożną.

2. OCENA WARUNKÓW POBYTU DZIECI I MŁODZIEŻY W PLACÓWKACH NAUCZANIA I WYCHOWANIA

2.1 Pomiary natężenia oświetlenia sztucznego

W bieżącym okresie sprawozdawczym pomiary natężenia oświetlenia sztucznego wykonano w Szkole Podstawowej nr 2 w Jeleniej Górze. Pomiary wykonano w 11 salach lekcyjnych. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów i wyliczeniu średniej wartości natężenia oświetlenia stwierdzono wystarczające natężenie i prawidłową równomierność na stanowiskach pracy objętych pomiarami.

2.2 Higiena procesu nauczania

W skontrolowanych placówkach w 230 oddziałach dokonano oceny rozkładów lekcji - nieprawidłowości nie stwierdzono. Ponadto dokonano również oceny ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych - skontrolowano 286 oddziałów oceniono 2398 dzieci, w tym zakresie również nieprawidłowości nie stwierdzono. Dyrektorzy szkół i przedszkoli posiadają certyfikaty na wymieniane elementy mebli np. blaty ławek, siedziska i oparcia krzeseł.

Ocena wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych jest systematycznie dokonywana podczas bieżących kontroli. Szkoły w większości nadal wyposażone są w stary sprzęt sportowy i meble szkolne ale w dobrym stanie technicznym lecz bez certyfikatów. Nowo zakupiony sprzęt sportowy lub meble szkolne posiadają certyfikaty.

2.3 Profilaktyczna opieka zdrowotna w szkołach

Skontrolowano 30 szkół podstawowych, 1 gimnazjum, 10 zespołów szkół w zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej - 24 szkoły podstawowe, 1 gimnazjum, 10 zespołów szkół posiada do własnej dyspozycji gabinet profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, w których zadania realizowane są przez pielęgniarki. Ponadto 1 szkoła specjalna posiada

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

gabinet wspólnie z inną placówką. Wszystkie gabinety spełniają wymagania sanitarno-techniczne. W pozostałych 6 szkołach podstawowych oraz 1 zespole szkół uczniowie korzystają z opieki w najbliższej placówce podstawowej opieki zdrowotnej.

2.4 Ocena infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W czasie kontroli oceniono infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W 21 szkołach podstawowych, 1 gimnazjum 2 zespołach szkół oraz 2 uczelniach wyższych są to szkolne zespoły sportowe wyposażone również w natryski, w tym w 9 szkołach są one nieużywane, a w 15 używane tylko po zajęciach dodatkowych, w 1 szkole wyższej używane są po każdych zajęciach WF, 8 szkół podstawowych dodatkowo korzysta z basenu oraz w 3 przypadkach z dodatkowej sali gimnastycznej. Ponadto 4 szkoły policealne oraz 1 liceum ogólnokształcące nie posiadają infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, uczniowie liceum ogólnokształcącego korzystają z infrastruktury poza placówką.

W programie szkół policealnych nie przewiduje się zajęć WF

W trzech szkołach prowadzone jest postępowanie administracyjne ze względu na zły stan techniczny ścian w salach gimnastycznych, wentylacji w sali gimnastycznej, w jednej ze względu na nierówną nawierzchnię boiska do gry w piłkę nożną. W pozostałych placówkach stan sanitarno-techniczny pomieszczeń należących do infrastruktury do prowadzenia zajęć WF nie budził zastrzeżeń.

2.5 Dożywianie uczniów

W skontrolowanych obiektach w 2018 roku z dożywiania korzysta 11757 uczniów, w tym:

- z ciepłych posiłków - 2693 uczniów, w tym 506 sponsorowanych,
- z drugich śniadań - 2806 uczniów w tym 2584 sponsorowanych,
- z napojów - 6258 uczniów.

Posiłki finansowane są głównie przez MOPS, GOPS, parafie oraz w kilku przypadkach indywidualny sponsoring.

3. NADZÓR NAD SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI W SZKOŁACH

Kontrole w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono w 2 zespołach szkół oraz 5 szkołach podstawowych. Uchybień w zakresie

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

oznakowania i przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin nie odnotowano. Skontrolowane placówki posiadały spisy i karty charakterystyk stosowanych substancji chemicznych.

4. ŻŁOBKI, PRZEDSZKOLA, PLACÓWKI WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Skontrolowano 5 żłobków oraz 35 przedszkoli. Zakończono termomodernizację 3 przedszkoli miejskich. W dwóch przedszkolach wydano decyzje zmieniające obowiązek w zakresie terminu wykonania zaleceń. Decyzje w obu przypadkach dotyczyły złego stanu technicznego stolarki okiennej. W pozostałych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości. Wszystkie placówki posiadają właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej oraz higieny procesu wychowania i nauczania.

**5. PLACÓWKI OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZE W TYM DOMY DZIECKA,
POGOTOWIA OPIEKUŃCZE**

W bieżącym okresie sprawozdawczym skontrolowano 1 dom dziecka, 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zakresem kontroli objęto stan sanitarno-techniczny pomieszczeń mieszkalnych, magazynowych, węzłów sanitarnych, kuchni, pokoi do nauki oraz wszystkich innych pomieszczeń, z których korzystali wychowankowie. Przedmiotem kontroli były również stan i ilość pościeli i bielizny pościelowej oraz sposób jej przechowywania, jak również sprzętu meblowego stanowiącego wyposażenie pomieszczeń. Stan techniczny budynku oraz bieżący stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń

**6. INTERNATY I BURSY ZAKŁADY Z POBYTEM CAŁODOBOWYM
ORAZ POBYTEM DZIENNYM I CAŁODOBOWYM**

Skontrolowano 2 domy studenckie, 3 bursy i internaty, 2 domy pomocy społecznej, 9 placówek wychowania pozaszkolnego. Zakresem kontroli objęto stan sanitarno-techniczny pomieszczeń mieszkalnych, magazynowych, węzłów sanitarnych, pokoi do nauki oraz wszystkich innych pomieszczeń, z których korzystali mieszkańcy (świetlice, siłownie, pralnie, suszarnie itp.). Przedmiotem kontroli był również stan i ilość pościeli, i bielizny pościelowej oraz sposób jej przechowywania

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Wydano jedną decyzję zmieniającą obowiązek w zakresie terminu w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Szklarskiej Porębie dotyczącą złego stanu technicznego schodów wejściowych i podjazdu dla osób niepełnosprawnych.

7. SZKOŁY WYŻSZE

Skontrolowano 3 szkoły wyższe publiczne oraz 17 obiektów wchodzących w ich skład. Zakres kontroli obejmował stan sanitarno-techniczny budynków, pomieszczeń dydaktycznych, tj. sal wykładowych, seminaryjnych/ ćwiczeniowych, bibliotek, pracowni i laboratoriów, bloków sportowych i ich wyposażenia, węzłów sanitarnych oraz stan oświetlenia sztucznego. Przedmiotem kontroli była również dokumentacja medyczna do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników szkół wyższych. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Szkoły posiadają właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej oraz właściwą infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

8. WYPOCZYNEK I REKREACJA

W trakcie ubiegłorocznego wypoczynku zimowego i letniego w bazie wypoczynku zostało zarejestrowanych 464 turnusów, z czego skontrolowano 143. Placówki posiadają izolatki (prawidłowo wyposażone), zapewniono opiekę medyczną a także dostateczną ilość bieżącej zimnej i ciepłej wody. Pokoje dzieci, łazienki i sanitariaty sprzątane były na bieżąco. Na wniosek rodziców przeprowadzono kontrole interwencyjne:

- DW Architekton w Karpaczu zarzuty dotyczyły złego stanu sanitarnego poduszek, kołder oraz zagęszczenia w pokojach. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła nieprawidłowości.
- OW Siła w Szklarskiej Porębie, dotyczyła niewłaściwej jakości posiłków.
- Pensjonat „Markus” w Przesiece – zastrzeżenia dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarnego toalet oraz brak odpowiedniej ilości sal rekreacyjnych. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła zarzutów, natomiast wystawiono decyzję płaćniczą i merytoryczną, która dotyczyła stanu technicznego elewacji tarasu.
- DW „Reda” w Karpaczu - zastrzeżenia dotyczyły wyposażenia i stanu sanitarnego łazienek, zagęszczenia w pokojach podczas kontroli nie potwierdzono zarzutów.
- DW „Siła” w Szklarskiej Porębie – zastrzeżenia dotyczyły zawilgocenia i zagrzybienia w pokojach oraz wyposażenia pokoi – materace bezpośrednio na podłodze. Kontrola

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

zgłaszanych problemów nie potwierdziła. Natomiast stwierdzono inne uchybienia – sprzęt porządkowy przechowywany w magazynie bielizny czystej, zniszczona wykładzina na progach pokoi, ubytki wykładziny na korytarzach. Za uchybienia sanitarne wystawiono mandat karny, natomiast za usterki techniczne wystawiono decyzję płatniczą i merytoryczną. Ponadto stwierdzono brudne posadzki w kuchni i zmywalni naczyń, zniszczone ceraty na stołach w kuchni, zniszczona wykładzina w rozdzielni kelnerskiej, zniszczona szafa przelotowa. Za uchybienia sanitarne wystawiono mandat karny. Za usterki techniczne wystawiono decyzję płatniczą i merytoryczną.

Ponadto wstawiono dwie decyzje merytoryczne dotyczące badania wody z instalacji wody ciepłej oraz jedną decyzję merytoryczną i decyzję płatniczą dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pokoi dla gości, poduszek i magazynu bielizny czystej. W dwóch obiektach wystawiono mandat karny za uchybienia sanitarne dotyczące złego stanu posadzki w pomieszczeniu produkcyjnym oraz złego stanu sanitarnego urządzeń chłodniczych. Wystawiono 4 decyzje merytoryczne i o opłacie dotyczące niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń produkcyjnych, regałów w magazynie, braku badania jakości zdrowotnej produktu gotowego oraz braku aktualnego wyniku badania wody. Skontrolowano 4 domy wczasów dziecięcych oraz 8 schronisk młodzieżowych. Zakresem kontroli objęto stan sanitarno-techniczny pokoi, pomieszczeń magazynowych, węzłów sanitarnych oraz wszystkich innych pomieszczeń, z których korzystali mieszkańcy (świetlice, sale sportowe, pralnie, suszarnie itp.). Przedmiotem kontroli były również stan i ilość pościeli, i bielizny pościelowej oraz sposób jej przechowywania prania i dezynfekcji

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy:

- w ramach strategicznej oceny oddziaływania – opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach oddziaływania na środowisko – wydawanie postanowień w sprawie raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko i określanie ich zakresu;
- w ramach postępowania administracyjnego – uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uzgadnianie warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji dla przedsięwzięć powstających na terenie nie posiadającym aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach odbioru - wydawanie opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania i eksploatacji obiektów budowlanych, modernizowanych, przebudowywanych zakładów lub ich części.

W 2018 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydał :

- 3 opinie dotyczące projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy dla powiatu,
- 23 opinie dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (7 dla miasta i 16 dla powiatu),
- 31 opinie dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (18 dla miasta i 13 dla powiatu), w tym 26 opinii o braku potrzeby przeprowadzenia oceny (16 dla miasta i 10 dla powiatu).
- 3 opinie dotyczących środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia dla powiatu,
- 47 opinie dotyczących dokumentacji projektowej (20 dla miasta i 27 dla powiatu),
- 98 opinie dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych (44 dla miasta i 54 dla powiatu),
- 1 opinia w sprawie usytuowania wyrzutni powietrza na poziomie terenu dla powiatu.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Ogółem przeprowadzono 102 kontrole obiektów budowlanych.

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w realizowanych obiektach, a także usunięcie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi.

W 2018 roku na terenie powiatu jeleniogórskiego w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowano się przede wszystkim przeprowadzaniem kontroli obiektów budowlanych w związku z wydaniem opinii dopuszczenia obiektu do użytkowania.

Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania głównie obiektów żywieniowych i żywnościowych, obiektów świadczących usługi noclegowe oraz zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej, nowobudowanych lub adaptowanych.

W roku 2018 w porównaniu z rokiem 2017 wzrosła liczba postanowień opiniujących projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz uzgodnień dokumentacji projektowej. Zmalała liczba przeprowadzonych kontroli obiektów budowlanych i tym samym ilość opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania.

Działania inwestycyjne na terenie powiatu jeleniogórskiego nie spowodowały istotnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

VIII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO ZDROWOTNA I PROMOCJI ZDROWIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach prowadzonej działalności inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz środkach masowego przekazywania, zakładach opieki zdrowotnej, innych zakładach, instytucjach i organizacjach oraz udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności. Realizowane są zadania dotyczących bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa wynikających z ustawy o PIS, wytycznych GIS, sytuacji epidemiologicznej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.

W 2018 roku zagadnienia problemowe realizowano poprzez następujące interwencje programowe i nieprogramowe.

Interwencje programowe:

1. Program profilaktyki zakażeń HIV i choroby AIDS

Celem programu jest ograniczenie zakażeń HIV. Adresatami programu była młodzież szkół ponadgimnazjalnych, kobiety ciężarne oraz osoby dorosłe aktywne seksualnie. W programie wzięło udział:

- 7 szkół ponadgimnazjalnych (2 szkoły z terenu powiatu, 5 z miasta),
- 1 szkoła podstawowa z terenu powiatu,
- 10 podmiotów leczniczych z miasta.

Program swoim zasięgiem objął 727 osób.

Szczególną uwagę należy zwrócić na działalność Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego, w którym prowadzone jest anonimowe i bezpłatne testowanie w kierunku HIV, poradnictwo okołotestowe, rozmowy indywidualne przed i po wykonaniu testu, przekazywane są informacje na temat dróg zakażenia, omawiane są ryzykowne zachowania oraz zagadnienie okienka serologicznego, szacowane jest ryzyko zakażenia, wyjaśnia się procedurę testowania. Omawiane są również zasady profilaktyki: styl życia, ewentualne zmiany jakie pacjent może dokonać w swoim zachowaniu (bezpieczniejszy seks, bezpieczniejsze stosowanie narkotyków – bądź decyzja o podjęciu leczenia).

W 2018 roku z usług Punktu skorzystało 721 osób wykonujących badanie w kierunku HIV, w tym 458 kobiet w ciąży. Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny mieści się w Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze, działalność punktu finansowana jest ze środków Urzędu Miasta Jeleniej Góry, Urzędu Marszałkowskiego oraz

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Krajowego Centrum ds. AIDS. Klientami punktu są mieszkańcy zarówno miasta, jak i powiatu jeleniogórskiego.

2. Program „Trzymaj Formę”

Celem programu była edukacja w zakresie znaczenia aktywności fizycznej oraz zdrowego odżywiania. Adresatami programu byli uczniowie szkół oraz ich rodzice. Realizowany we współpracy z dyrektorami szkół podstawowych.

W programie brało udział 10 szkół podstawowych, w tym w 4 z funkcjonującymi do wygaszenia klasami gimnazjalnymi - 4 szkoły w powiecie jeleniogórskim, 6 na terenie Miasta Jeleniej Góry, ogółem uczestniczyło w Programie - 1818 uczniów, 433 – rodziców

3. Bieg po zdrowie

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla IV klas szkół podstawowych, którego głównym celem jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. Realizowany we współpracy z dyrektorami szkół podstawowych program zrealizowano w 6 szkołach podstawowych - 4 w Mieście Jelenia Góra, 2 w powiecie jeleniogórskim, w programie wzięło udział 151 uczniów oraz 151 rodziców.

4. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Celem programu jest ograniczenie narażenia na dym papierosowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) wśród Polaków. Adresowany do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Realizowany we współpracy ze Strażą Miejską, organizatorami wypoczynku dzieci i młodzieży. Zasięg 73 turnusy wypoczynkowe – 2621 uczestników, 1 punkt informacyjny – około 1000 osób, 5 podmiotów leczniczych, 1 szkoła podstawowa - 150 uczniów.

5. Czyste powietrze wokół Nas

Celem programów było ochrona dzieci przed szkodliwością biernego palenia, adresatami programu były dzieci przedszkolne oraz ich rodzice.

W programie brało udział 7 przedszkoli z terenu miasta Jeleniej Góry – 375 dzieci, 374 rodziców.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

6. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu, innych środków psychoaktywnych

Jednym z głównych celów jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym. Realizowany głównie poprzez kampanię społeczną „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”, której istotą był przekaz edukacyjny wsparty materiałami promocyjnymi. Kampanię realizowano poprzez instruktaże, prelekcje, rozmowy indywidualne, punkty informacyjne. Działaniami objęto 10 podmiotów leczniczych, 64 ośrodki wypoczynkowe, w lokalnej TV Dami emitowane były spoty związane z kampanią, ogólny zasięg kampanii ok. 2890 osób. Odbiorcy TV DAMI – liczba nieokreślona.

W ramach Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu, innych środków psychoaktywnych oprócz kampanii realizowano również program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość” adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, w programie brało udział 7 szkół ponadpodstawowych - 2 szkoły w powiecie jeleniogórskim, 5 szkół w Jeleniej Górze – 458 uczniów, 291 rodziców.

7. Program Wybierz Życie Pierwszy Krok

Celem programu było podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy wśród młodzieży ponadgimnazjalnej oraz ich rodziców i opiekunów. Motywowanie młodzieży do podjęcia roli liderów edukacji zdrowotnej w ich środowisku oraz wpływanie na zachowania zdrowotne rodziców i opiekunów, a zwłaszcza wzrost zainteresowania badaniami profilaktycznymi (na przykład badaniami cytologicznymi). Program realizowało 6 szkół ponadgimnazjalnych z Jeleniej Góry, udział wzięło 894 uczniów, 150 rodziców i 30 nauczycieli.

Interwencje nieprogramowe:

1. Akcja zima, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki grypy

Cel: Rozpowszechnienie informacji na temat zagrożeń związanych z wypoczynkiem zimowym, urazy wypadki, zatrucia pokarmowe, zachorowania na grypę, profilaktyka inwazyjnej choroby meningokokowej. Adresaci dzieci, młodzież i ich rodzice, uczestnicy zimowisk, pracownicy służby zdrowia, lokalna społeczność, słuchacze radia, odbiorcy TV

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Dami. Zasięg – 2900 osób. Emisja spotu dotyczącego profilaktyki grypy w TV Dami, zasięg – odbiorcy telewizji, liczba ok. 47 100 osób.

2. Światowy dzień zdrowia

Hasło przewodnie tegorocznych obchodów to „Zdrowie dla wszystkich”. Zadanie realizowano w 1 szkole ponadpodstawowej w Jeleniej Górze – zasięg 120 osób.

3. Światowy dzień bez papierosa 31 maja

Hasło przewodnie tegorocznych obchodów brzmiało „Nie niszcz sobie serca”. Zadanie zrealizowano w 2 szkołach ponadpodstawowych - zasięg 776 osób.

4. Światowy Dzień Rzucania Palenia

Celem akcji było zachęcenie wszystkich palaczy, aby przynajmniej na jeden dzień podjęli próbę zaprzestania palenia. Zadanie zrealizowano w 5 szkołach podstawowych, 3 szkołach ponadgimnazjalnych oraz w Punkcie Anonimowego testowania w kierunku HIV – kobiety w ciąży, ogółem zasięg ok. 1700 osób.

5. Światowy Dzień Seniora

Celem akcji jest uświadamianie społeczeństwu problemów osób starszych informowanie o barierach jakie napotykają na swojej drodze oraz wyrabianie międzypokoleniowej solidarności. W akcji brały udział DPS Pogodna Jesień, 5 szkół ponadgimnazjalnych, lokalne media, 3 szkoły gimnazjalne, zasięg – 120 osób

6. Światowy Dzień AIDS

Celem akcji było promowanie bezpłatnego anonimowego testowania oraz edukacja dotycząca bezpiecznych zachowań pozwalających uniknąć zakażenia, promowanie testowania wśród kobiet w ciąży. Uczestnicy: 2 szkoły ponadgimnazjalne, 1 podmiot leczniczy, PKD w Jeleniej Górze - zasięg 210 osób.

7. Działania profilaktyczne w zakresie środków zastępczych

Celem działań jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży, podjęcie działań informacyjno-edukacyjnych oraz zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy. Adresaci dzieci, młodzież i ich rodzice, uczestnicy wypoczynku zimowego i letniego, podmioty lecznicze, lokalna społeczność - zasięg 6582 osób.

8. Badajcie się Drogie Mamy, bo my Dzieci Was Kochamy

Akcja ma na celu upowszechnianie wiedzy o badaniach przesiewowych, pozwalających zapobiegać chorobom lub wykrywać je we wczesnym etapie, a polega na pokolorowaniu

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

i przekazaniu przez dzieci laurek swoim mamom, które są jednocześnie zaproszeniem na bezpłatne badania. W akcji brało udział 31 przedszkoli (z miasta i powiatu) - 3484 dzieci.

9. Promocja szczepień ochronnych

W ramach promocji szczepień ochronnych zorganizowano szkolenie pod hasłem „Wiosna bez pneumokoków” dla pielęgniarek z punktów szczepień - 22 osoby.

Do 10 podmiotów leczniczych przekazano materiały promujące szczepienia ochronne. Zasięg ok. 1000 osób.

10. Profilaktyka wszawicy

Celem jest edukacja w zakresie zapobiegania występowania wszawicy. Do placówek przekazywano materiały edukacyjne oraz wytyczne Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci. W materiałach wskazano kierunki działań w praktyce, jakie powinny być podejmowane przez szkołę.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

IX. PODSUMOWANIE

1. Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego należy uznać za dobrą. Poziom zachorowań na niektóre choroby zakaźne, analogicznie jak w latach poprzednich, miał charakter sezonowy lub był kontynuacją zmian wieloletnich obserwowanych wcześniej.
2. Jakość wody przeznaczonej do spożycia w wodociągach sieciowych miasta i powiatu była zgodna z obowiązującymi przepisami.
3. Obiekty użyteczności publicznej w większej części spełniały wymagania higieniczne i zdrowotne.
4. Stan sanitarno-techniczny placówek nauczania i wychowania ulega ciągłej poprawie.
5. Stan technicznego obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w wyniku ich modernizacji również ulega ciągłej poprawie.
6. Wdrażanie i stosowanie zasad GHP/GMP oraz HACCP zapewnia właściwy poziom bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.
7. Konsumentom zapewniona została rzetelna informacja o środkach spożywczych, dzięki sprawowaniu wzmożonego nadzoru nad ich znakowaniem.
8. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny placówek leczenia otwartego nie budzi zastrzeżeń.
9. Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych, podobnie jak liczba stwierdzonych chorób zawodowych.
10. Podejmowane działania oświatowo-zdrowotne przyczyniają się do wzrostu zainteresowania społeczeństwa zdrowym stylem życia.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

X. Wykaz obiektów nadzorowanych przez DPWIS we Wrocławiu, zgodnie z art. 12 ust. 1a, pkt.1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 59), zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze

Lp.	Jednostka kontrolowana
1.	Dom Pomocy Społecznej "Pogodna Jesień" w Jeleniej Górze ul. Leśna 3/5, 58-560 Jelenia Góra
2.	Teatr Jeleniogórski Scena Animacji i Dramatyczna im. C. K. Norwida al. Wojska Polskiego 38, 58-500 Jelenia Góra
3.	Teatr Zdrojowy - Teatr Jeleniogórski Scena Animacji i Dramatyczna im. C. K. Norwida, Park Zdrojowy 1, 58-560 Jelenia Góra
4.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2, 58-500 Jelenia Góra ul. Gimnazjalna 2
5.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1, 58-500 Jelenia Góra ul. Kochanowskiego 18
6.	Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2, 58-500 Jelenia Góra ul. 1-go Maja 39/41
7.	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych, 58-500 Jelenia Góra al. Jana Pawła II 25
8.	Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych, 58-500 Jelenia Góra ul. Cieplicka 34
9.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Turystycznych, 58-500 Jelenia Góra ul. Piłsudskiego 27
10.	Zespół Szkół Elektronicznych i Gimnazjum Nr 3, 58-500 Jelenia Góra, ul. Grunwaldzka 64 a
11.	Zespół Szkół Technicznych "Mechanik", 58-500 Jelenia Góra, ul. Obrońców Pokoju 10
12.	Bursa Szkolna Nr 1, 58-500 Jelenia Góra, ul. Kilińskiego 5/7
13.	Zespół Szkół Przyrodniczo-Usługowych i Bursy Szkolnej - Bursa Szkolna, 58-500 Jelenia Góra, ul. Leśna 5
14.	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jeleniej Górze, 58-500 Jelenia Góra, ul. Wolności 259
15.	Młodzieżowy Dom Kultury, 58-500 Jelenia Góra, ul. Skłodowskiej 12
16.	Centrum Kształcenia Ustawicznego, 58-500 Jelenia Góra, ul. Sudecka 53 a
17.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jeleniej Górze + Internat, 58-500 Jelenia Góra, ul. Kruszwicka 3
18.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jeleniej Górze, 58-500 Jelenia Góra, ul. Grottera 1
19.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, 58-500 Jelenia Góra, ul. Sprzymierzonych 9
20.	Centrum Opieki nad Dzieckiem "Dąbrówka", 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzyńska 6/2

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Lp.	Jednostka kontrolowana
21.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dąbrówka 1" , 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzyńska 6/1
22.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dąbrówka 2" , 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzyńska 6/3
23.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dąbrówka 3" , 58-560 Jelenia Góra, ul. Podgórzyńska 6/4
24.	Międzyszkolny Ośrodek Sportu 58-500 Jelenia Góra, ul. Sudecka 42
25.	Basen sezonowy, 58-500 Jelenia Góra, ul. Sudecka 59
26.	Obiekt sportowy, 58-500 Jelenia Góra, ul. Lubańska 25

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

XI. Wykaz obiektów nadzorowanych w ramach I instancji przez DPWIS we Wrocławiu, zgodnie z art. 12 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 59), zlokalizowanych na terenie PSSE w Jeleniej Górze – w zakresie higieny radiacyjnej

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
1.	Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu Plac Hirszfelda 12, 53-413 Wrocław	Dolnośląskie Centrum Onkologii, pracownia radioterapii ul. Ogińskiego 6, 58-506 Jelenia Góra, pracownia tomografii komputerowej i 2 pracownie z akceleratorami terapeutycznymi
2.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego 6, 58-506 Jelenia Góra	Zakład Diagnostyki Obrazowej - Pracownia Ogólnodiagnostyczna; Pracownia Tomografii Komputerowej; Pracownia Mammografii; Szpitalny Oddział Ratunkowy-Pracownia Tomografii Komputerowej TK-2; Pracownia Ogólnodiagnostyczna, 2 sale chorych na Oddziale Neonatologii
3.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego 6; 58-506 Jelenia Góra	Pracownia Radiologii Zabiegowej (naczyniowej) Pracownia Radiologii Zabiegowej (Hemodynamiki)
4.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego 6, 58-506 Jelenia Góra	Pracownia ogólnodiagnostyczna, sale operacyjne (Blok Operacyjny)
5.	Prywatny Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Marita Filipowska - Sołtysiak ul. Skalna 32, 58-540 Karpacz	Gabinet stomatologiczny
6.	Chirurgia-Cieplice Andrzej Chruściel ul. Działkowicza 30, 58-560 Jelenia Góra	Pracownia ogólnodiagnostyczna w Chirurgia-Cieplice Andrzej Chruściel, ul. Sprzymierzonych 4, 58-560 Jelenia Góra
7.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "GINEKOMED" Dorota Dobek 58-560 Jelenia Góra, ul. Malinnik 14	Pracownia Mammograficzna, ul. Kiepur 77, 58-506 Jelenia Góra
8.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Beata Jabłońska, ul. Okrzei 5/2, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet stomatologiczny
9.	Niepubliczny Zakład Opieki Stomatologicznej lek.stom. Grażyna Nałęcz-Socha, 58-506 Jelenia Góra, ul. Kiepur 77	Pracownia stomatologiczna
10.	Gabinet Stomatologiczny lek.stom. Maciej Kaczmarek, 58-560 Jelenia Góra, ul. A. Zamojskiego 2	Pracownia stomatologiczna, gabinet stomatologiczny nr 2

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
11.	NZOZ „Stomatologia Bez Bólu” Magdalena Żywicka 58-500 Jelenia Góra, ul. Wojska Polskiego 30a	Pracownia stomatologiczna
12.	Gabinet Stomatologiczny - lek. dent. Waldemar Suzanowicz, ul. Wesoła 26, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
13.	Gabinet Stomatologiczny –M. Świniarska –Ożóg 58-506 Jelenia Góra, ul. Kiepur 34	Gabinet Stomatologiczny
14.	WZK Prywatna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Wojciech Z. Kulig 58-500 Jelenia Góra, ul. 1-go Maja 28/2	Gabinet Stomatologiczny
15.	Grupowa Praktyka Stomatologiczna s.c. lek.stom. Kazimierz Schmer 58-506 Jelenia Góra, ul. Kiepur 54	Pracownia stomatologiczna , 58-506 Jelenia Góra, ul. Sygietyńskiego 5
16.	NZOZ Przychodnia Stomatologiczno- Chirurgiczna "Uśmiech" Alina Osuch 58-506 Jelenia Góra, ul.Moniuszki 5a/3a	Pracownia stomatologiczna
17.	Gabinet Stomatologiczny W. Powązka, I.Giniowiec 58-506 Jelenia Góra, ul. Noskowskiego 6/226	Gabinet Stomatologiczny
18.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek.stom. Izabella Wiltowska 58-506 Jelenia Góra, ul. Bacewicz 20	Gabinet Stomatologiczny
19.	NZOZ Przychodnia Cieplice, Beata Kapałczyńska 58-560 Jelenia Góra, ul. Pl.Piastowski 20	Gabinet Stomatologiczny
20.	Gabinet Stomatologiczny lek.stom.Barbara Kruk 58-500 Jelenia Góra, ul. 1-go Maja 49/1	Gabinet Stomatologiczny
21.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Hanna Czarniawska, 58-500 Jelenia Góra, ul. Klonowica 6/1	Gabinet Stomatologiczny
22.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ESKULAP" 58-564 Sosnówka 47, ul. Strażacka 7	Pracownia stomatologiczna - 58-500 Jelenia Góra ul. Wojska Polskiego 36

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
23.	Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Bernadetta Ogorzałek ul. Kiepur 11/1F, 58-506 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
24.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek.stom.Renata Nyczko; 58-500 Jelenia Góra, ul. Klonowica 2/9	Gabinet Stomatologiczny
25.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek.stom. Łukasz Śmiałowski 58-500 Jelenia Góra, ul. Muzealna 9A/1	Gabinet Stomatologiczny
26.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Elżbieta Fortuna- Różycka 58-500 Jelenia Góra, ul. Powstańców Śląskich 6	Gabinet Stomatologiczny
27.	Gabinet Stomatologiczny Arkadiusz Korzeniowski 58- 500 Jelenia Góra, ul. Pocztowa 5/3	Gabinet Stomatologiczny
28.	NZOZ SUPRADENT Sp.z o.o. 58-506 Jelenia Góra ul. Sygietyńskiego 3	Pracownia Stomatologiczna
29.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek.stom. Anna Zawlik 58-500 Jelenia Góra, ul. Kopernika 3	Gabinet Stomatologiczny
30.	Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra Sp. z o.o. ul. Bankowa 5/7, 58-500 Jelenia Góra,	NZOZ Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra, ul. Bankowa 5/7, 58-500 Jelenia Góra - Pracownia Tomografii Komputerowej, Pracownia Ogólnodiagnostyczna
31.	Powiatowe Centrum Zdrowia Kowary Szpital "BUKOWIEC" 58-530 Kowary, ul. Sanatoryjna 15	Pracownia ogólnodiagnostyczna
32.	Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej ul. Ogińskiego 6; 58-506 Jelenia Góra	Pracownia RTG Ogólnodiagnostyczna Jednostka Medyczna "Wysoka Łąka", 58-530 Kowary, ul. Sanatoryjna 27
33.	NZOZ "ESCU LAP" 58-562 Sosnówka 47	Pracownia stomatologiczna, 58-530 Kowary ul. 1-go Maja 73
34.	Centrum Implantologiczno- Stomatologiczne ESPENSCHIED 58-530 Kowary, ul. Staszica 9	Pracownia stomatologiczna
35.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Mariola Rapta-Kwaśny Kowary 58-530 Kowary, ul. 1-	Gabinet Stomatologiczny

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
	go Maja 4/3	
36.	OLIDENT Prywatny Gabinet Stomatologiczny lekarz stom. Aleksandra Cymbalska – Wójcik 58-530 Kowary ul. Ogrodowa 54	Gabinet Stomatologiczny
37.	Centrum Medyczne Karpacz S.A 58-540 Karpacz, ul. Myśliwska 13	Pracownia ogólnodiagnostyczna
38.	Indywidualna Praktyka Lekarska lek. stom. Tomasz Nowakowski ul. Franciszkańska 2A, 58-580 Szkłarska Poręba	Gabinet Stomatologiczny
39.	NZOZ Izerskie Centrum Pulmonologii i Chemioterapii, IZERMED sp. z o.o. 58-580 Szkłarska Poręba, ul. Sanatoryjna 1	Pracownia Ogólnodiagnostyczna, Pracownia Tomografii Komputerowej
40.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska lek.stom. Małgorzata Pietryniec Piechowice, ul. Żymierskiego 70	Gabinet Stomatologiczny
41.	NZOZ "TWÓJ DENTYSTA" Marlena Piątek-Książczyk, ul. Sudecka 85/2, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny, ul. Żołnierska 50, 58-562 Podgórzyn
42.	Gabinet Stomatologii Rodzinnej Mariola Jordanowska - Ignasiak, ul. Jedności Narodowej 34/5, 58- 580 Szkłarska Poręba	Gabinet Stomatologiczny
43.	Specjalistyczna Poradnia Stomatologiczna lek. stom. Dorota Łatacz, ul. Zjednoczenia Narodowego 48, 58-560 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
44.	Prywatny Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Aneta Zięba-Berczyńska 58-500 Jelenia Góra ul. Sudecka 87/33	Gabinet Stomatologiczny
45.	Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Jan Dziewięcki ul. Piłsudskiego 25 of, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny, 58-500 Jelenia Góra ul. Sudecka 87/33
46.	Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra 58-500 Jelenia Góra, ul. Bankowa 5/7	NZOZ Centrum Diagnostyki Obrazowej Jelenia Góra: 2 Pracownie ogólnodiagnostyczne,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
47.	NZOZ "Twój Chirurg", ul. Moniuszki 5a, 58-506 Jelenia Góra	Pracownia ogólnodiagnostyczna
48.	NZOZ A-DENT Anna Studniarek, ul. Wyczółkowskiego 2, 58- 500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
49.	"WENA" Jolanta Kochańska - Dubas, ul. Wyczółkowskiego 39, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
50.	Gabinety Stomatologiczne, Lekarze Dentyści Aneta Kudra - Domańska, Jacek Domański, Spółka Partnerska ul. Wojska Polskiego 18A/9, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
51.	Przychodnia Lekarsko - Stomatologiczna "Piastmed" Anna Kołodziej-Iglewska, 58- 560 Jelenia Góra Pl. Piastowski 21 of.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna
52.	Przychodnia Zabobrze Opieka Specjalistyczna Magdalena Makiela Wychota, Krzysztof Wychota Sp. jawna . Prowadząca Przedsiębiorstwo Lecznicze, NZOZ Przychodnia Zabobrze 1, ul. Ogińskiego 1b, 58-506 Jelenia Góra	NZOZ Przychodnia Zabobrze 1, ul. Wiejska 11, 58-500 Jelenia Góra, Pracownia rentgenowska, gabinet densytometrii
53.	Indywidualna Praktyka Lekarska Prywatny Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Magdalena Zielińska, 58-506 Jelenia Góra, ul. Ogińskiego 1b	Gabinet Stomatologiczny
54.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Anita Berlińska -Rzemińska 58-560 Jelenia Góra Plac Kombatantów 1/1u	Gabinet Stomatologiczny
55.	Izerskie Centrum Pulmonologii i Chemioterapii "Izer-Med." Sp. Z o.o. ul. Sanatoryjna 1, 58-580 Szklarska Poręba	Oddział Opiekuńczo- Leczniczy ul. Szpitalna 1, 58-580 Pracownia RTG Ogólnodiagnostyczna
56.	KCM CLINIC Spółka Akcyjna, ul. Bankowa 5-7, 58-500 Jelenia Góra	Pracownia Ogólnodiagnostyczna (kondygnacja "0") ; Gabinety Stomatologiczne: nr 1 (pok. 304), nr 2 (pok. 305), nr 3 (pok. 306) ; Pracownia Stomatologiczna (pok. 311), sale operacyjne na Bloku operacyjnym
57.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna Aleksy Rybiński, ul. Kiepur	Gabinet Stomatologiczny

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2018 rok**

Lp.	Nazwa, adres dyrekcji jednostki	Nazwa obiektu, pracowni, adres
	58/1a, 58-506 Jelenia Góra	
58.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Piotr Dul , ul. 1 Maja 4/11, 48-530 Kowary	Gabinet Stomatologiczny ul. Sobieskiego 4, 58-500 Jelenia Góra,
59.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna, lek. stom. Monika Łobaczewska - Rogalska ul. Sygietyńskiego 19/1, 58-560 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
60.	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna lek. stom. Zofia Kolenda-Parakiel, ul. Letnia 2, 58-506 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
61.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska, lek. stom. Urszula Zabawska - Giroń, ul. Sygietyńskiego 5/23, 58-506 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny
62.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Dentystyczna Magdalena Kolan-Szczęśna 58-533 Mysłakowice, ul. Wojska Polskiego 8A	Gabinet Stomatologiczny, ul. Kraszewskiego 3, 58-500 Jelenia Góra,
63.	NZOZ PROMED Sp. z o.o., ul. Różyckiego 6, 58-506 Jelenia Góra	Pracownia RTG ogólnodiagnostyczna
64.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska lek. stom. Elżbieta Łoś, ul. Klonowica 2/5, 58-500 Jelenia Góra	Pracownia Stomatologiczna
65.	Indywidualna Praktyka Lekarska lek. stom. Jacek Łoś, ul. Klonowica 2/5, 58-500 Jelenia Góra	Gabinet Stomatologiczny

